The Lithuanian Weekly
'LIETUVA'
Published every Friday at Chicago, Ill.
Subscription in United States, Canada and Mexiko $2.00 per year.
Subscription to Foreign countries..... $3.00 per year.
Advertising rates on application.
We execute all kinds of Job and Book Printing and Translating in all modern languages.
Adress all communications to
A. OLSZEWSKI, Publisher,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

Sanvaitinis Laikrasztis
'LIETUVA'
Eseina kas Pétnyčią, Chicago, Ill.
Prenumerata Suvien. Valstijose, Kanadoje ir Mexiko ant metų $2.00.
Kitose Viešpatystėse „ „ $3.00.
Prenumerata turi buti iš viršaus apmokama.
Apgarsinimų prekės gausimos per laiką.
"Lietuva" spaudina visokias Knygas, Konstitucijas ir visokius kitus drukus. Vertimus iš kitų kalbų atlieka kaugertanosiai.
Visuose reikaluose adresuokite taip:
A. OLSZEWSKIS,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Nr. 31 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 4 d. Rugpiučio (August.) 1905 m. Metas XIII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

Revoliucija Maskolijoj.

Revoliucijoniškas judėjimas Maskolijoj platinasi, svarbiausiai dabar jis apsireiškia ant Kaukazo ir Latvijoj; po paskutinių skerdynių Varšavoj ir Lodziuj, Lenkijoj truputį nusiramino, bet nėra abejonės, kad prie progos ir Lenkijoj revoliucijonieriai parodys didesnę gyvybę.

Latvijoj kila darbininkai prieš ponus, kadangi dvarų darbininkų padėjimas iš tikro nevertas pavydėjimo nevien Maskolijoj, bet net Vokietijoj laukų darbininkams nėra ko pavydėti. Neįstabu todėl, jeigu jie stengiasi, kaip moka, savo buvį pagerinti. Jeigu jie nevisada praktiškai prie to griebiasi, negalima už tai darbininkų kaltinti. Žmogus pirmiausiai patėmija arčiausią savo priešą, bet nemato toliau stovinčio. Darbininkas mato, kad jį skriaudžia ir išnaudoja dvarponis, todėl prieš tą priešą ir kreipia savo piktumą, o nemato daug svarbesnio — caro rando, kuris daleidžia dvarponiams išnaudoti darbininkus. Randas užtaria už dvarponius, jiems padeda, jų gynimui siunčia kariumenes prieš darbininkus, bet darbininkas mato vien dvarponį. Jeigu, vienok, dvarponis neturėtų rando pagelbos, jis nedrystų teip begėdiškai išnaudoti darbininkų. Taigi čia kaltesnis randas. Jam ir paranku piudyti terp savęs luomas, kadangi joms besipiaujant, jis tikisi vėl įgauti sprustančią iš rankų valdžią, o paskui išnaudoti teip dvarponį, kaip ir darbininką. Tas netikusiam randui iki šiol sekėsi, todėl ir dabar jis griebiasi to paties ginklo.

Daugelyj vietų Maskolijoj randas parengė žmonių skerdynes ir savo kaltę vis krovė ant darbininkų sprando. Buvo skerdynės Varšavoj, Odesoj, ant Kaukazo, žuvo jose tukstančiai žmonių, bet kaltę caro tarnai stengėsi sukrauti ant socijalistų, kad nuo jų atitraukti bent didesnę dalį darbininkų. Ir tas jam iki laikui sekasi, bet ilgai sektiesi negali. Kas gi protaujantis įtikės, kad socijalistai beginkles minias siųstų ant kareivių šuvių! Tą gali daryti tik niekšai arba beprotčiai, o socijalistai prie tų nepriguli. Skerdynes todėl parengė ne socijalistai, ne jie siuntė beginklius žmonis prieš ginkluotus kareivius, bet atbulai, randas, caro tarnai siuntė kareivius su ginklais prieš beginklių darbininkų minias, kurių demonstracijos kreipėsi prieš sudemoralizuotus caro tarnus.

Londono laikraštis „Standard" užtikrina, jog skerdynes Odesoj parengė rando čia atsiųsti agentai provokatoriai, kurie kalbino darbininkus prie priešingų randui demonstracijų, kad duoti jam progą per kraujo praliejimus suvaldyti demonstrantus; įstatė niekšus ir siuntė juos plėšti kromus, o kaltę vertė ant darbininkų. Teip darė jis Varšavoj, teip elgėsi ir ant Kaukazo, kur supiudė mahometonus totorius su armėnais. Ir kraujo praliejimai, rando kur-nors Maskolijoj parengti tik supiudymui luomų ir partijų randui nepritariančių. Už tuos visus kraujo praliejimus jis meta kaltę ant sprando socijalistų, o iš-tikro tik randas už tą kraują turi atsakyti, kadangi tik jo yra kaltė.

Darbininkai kėlė vien demonstracijas, stengėsi išreikšti savo reikalavimus, niekam iš privatiškų ypatų blogo nedarė. Demonstracijos civilizuotose viešpatystėse, kol demonstrantai privatiškoms ypatoms blogo nedaro, visur yra toleruojamos, daleistos, ypač Maskolijoj jos turi but daleistos, kadangi iki šiol žmonės negali kitaip išreikšti savo geismų, reikalavimų. Randas gi, vietoj išklausyti ko tos alkstančios minios reikalauja, siunčia prieš jas ginkluotų kareivių pulkus, kurie per savo tamsumą, šaudo į pulkus niekam blogo nedarančių beginklių žmonių minias ir dagi savo nedorumo aukas drysta kaltinti už nebutus nusidėjimus, savo kaltes drysta krauti ant sprando savo nedorumo ir žiaurumo aukų.

Argi reikia dar stebėtiesi, jeigu rando skriaudžiami žmonės, nerasdami ten teisybės, kur ją rasti priderėtų, griebiasi bombų ir kitokių įnagių, jeigu atsigynimui turi kišeniuj revolverius ir juos vartoja prieš savo biauriausius išnaudotojus. Kur gi tie nuskriausti gali teisybės ieškoti? Caras jų neprisileidžia, o jo tarnai prieš teisybės ieškančius siunčia žiaurius kazokus, kurie šaudo į nieko nekaltus žmonis ir jau tukstančius jų paguldė. Kraujas tas šaukiasi atmonijimo! Teip ilgiau eiti negal; tą ir Maskolijoj daugelis supranta. Jeigu tas žmonių, savo tikrų tėvų, brolių ir seserų skriaudas sykį supras kareiviai, nebus Maskolijoj vietos nė carui, nė rujoms jo tarnų.

Žinoma, ir iš žmonių pusės reikia didelio atsargumo. Ten, kur randas prieš juos gali siųsti tukstančius ginkluotų kareivių, ten reikia nuo jų šuvių apsisaugoti, neduoti progos žiauriems sosto apginėjams išbandyti savo šaudykles į beginklius žmonis. Apart stojimo prieš ginklus su tuščioms rankoms tiek yra geresnių ginklų. Kol nėra sutarties ir pliano terp visų prispaustų, kol jie neturi tiek jau ir teip jau gerų karabinų kaip ir caro armija, kol kareiviai dar guldo savo kvailas galvas už griuvantį sostą, stot su senais karabinais ir revolveriais prieš caro kariumenę — butų tai tikra beprotystė, bet beprotystė butų teipgi, jeigu kas sakytų, kad kovoj, kokia gali ateitėj užgimti, karabinai bus nereikalingi. Jie bus reikalingi, bet dabar su jais stoti dar per anksti, žmonės juk ir kam-nors tinkančių karabinų neturi ir netikusių turi permažai.

Taigi ką reikia daryti? Ant to geriausiai atsako Lenkijos mokintiniai. Jie atsisakė eiti į mokyklas, kol jos nebus tokioms, kokių mokintiniai geidžia. Na ir randas negali mokintinių suvaldyti, negali jų priversti užbaigti štraiką. Teip gali daryti visi. Tokias rodas duoda lietuviams ir besirupinanti apie jų naudą lietuviški revoliucijonieriai. Jie rodija štraikuoti, negerti degtinės, nerukyti tabako, kadangi iš tų šaltinių randas turi didžiausius įplaukimus; netarnauti kariumenėj, nesikreipti į caro sudą, bet nesutikimus užbaigti be jo prisidėjimo. Roda, vienok, jų, kad lietuviai nemokėtų nė jokių mokesčių, kol nėra sutarimo, kol ne visi tą darys — gana pavojinga: randas tą-syk pavienių ypatų nemokančių mokesčių savastį gali sukonfiskuoti, parduoti, arba, tiesiok, duoti ją savo užsitarnavusiems šnipams. Visiems teip darant, didelio pavojaus nėra, bet dar pas mus, turbut, dabar tokios vienybės ir sutarimo negalima laukti.

Laikraščiai rašo, buk ministerių roda galutinai apdirbo projektą tikros maskoliškos konstitucijos. Konstitucija ta paremta ant pamato niekiausios Europoj, taigi Prusų konstitucijos. Rinkėjai padalyti į 3 kliasas: dvarponių, pramoninkų ir ukininkų. Balsuoti galės tik turinti atsakančius nekrutančius turtus, taigi visi neturinti tokių turtų nebus prie balsavimo prileisti. Tokio parlamento pasiuntiniai gali reikalauti išsiteisinimo nuo ministerio, jeigu jis peržengs tiesas (tą Maskolijoj ministeriai ir urėdninkai visada daro), bet tik tą-syk, jeigu po tokiu reikalavimu pasirašys mažiausiai 30 pasiuntinių. Apskritai, visa ta ministerių apdirbta konstitucija didelės vertės neturi. Caras gali ją duoti vien tuomtarpiniam nuraminimui mažai reikalaujančių, arba, geriau sakant, su pagelba tokios netikusios konstitucijos, ministerių roda tikisi pasėti didesnius nesutikimus terp Maskolijos partijų, kad joms besipiaujant, pasibaigus karei, rujos urėdninkų su kariumenės pagelba vėl įgautų didesnę valdžią. Nėra abejonės, kad po karei, jeigu kareiviai pasirodys ištikimais, caras stengsis net tuos be vertės trupinius atgal atimti. Teip Maskolijoj carai darė jau ne vieną kartą.

Užrubežių laikraščiai garsina, buk net caro motina, su didžiaisiais kunigaikščiais susidėjusi, sutinka carą Mikalojų numesti nuo sosto, kadangi jis neturi ypač dabar reikalingo pastovumo nuomonių, jį mėto, kaip vaikai bolę, tai į vieną, tai į kitą pusę, jo tarnai. Be abejonės kunigaikščiai butų jau seniai čarą nuo sosto numetę, bet jie terp savęs negali susitaikyti.

Tuom tarpu neužganėdinimas žmonių platinasi po visą Maskoliją. Žemiečių kongresas Maskvoj pasibaigė. Jie nutarė rugpiučio mėnesyj vėl susirinkti, ant jo pakviesti ir kaimiečių išrinktus atstovus.

Karė Maskolijos su Japonija.

Ant karės lauko pereitą sanvaitę didesnių mušių bent Mandžurijoj nebuvo. Rodosi, Oyama nenori dabar kareivių aukauti, laukia susitikimo maskoliškų ir japoniškų tarybų delegatų Washingtone; bet savo pajiegas rengia tolesniam karės vedimui; Japonija mat ne labai tiki maskoliams; mano, kad jie, sutikdami ant tarybų, nori vien laiką laimėti ir po kokiu nors pretekstu pertrauks tarybas, kada tas pasirodys tinkančiu.

Amerikos laikraščiai pagarsino net Japonijos reikalavimus, įkalbėdami, buk apie tai dažinojo nuo japoniško užrubežinių dalykų ministerio Kamuros sekretoriaus Soto, kuris pereitą sanvaitę atkako į Ameriką. Tuom tarpu Soto pagarsino, kad jis niekam nesakė apie Japonijos reikalavimus, todėl žinios jam primestos yra Amerikos laikraščių išmislytos; jis užtikrina, jog nežino Japonijos reikalavimų.

Pabaigoj sanvaitės atkaks jau į Ameriką ir maskoliškas tarybų komisijos perdėtinis Witte; tarybos prasidės ateinančią sanvaitę. Kokius jos išduos vaisius, neužilgio pamatysime. Užbaigimui tarybų užteks kokios sanvaitės laiko. Pamatysime todėl, ar tarybos prives prie susitaikymo, ar išvažinėjus besitariusiems, karė bus vedama dar su didesniu smarkumu.

Pereitą sanvaitę svarbesni mušiai buvo vien ant salos Sachalino. Čia japoniečiai suvijo maskolius į vieną vietą ir tai į tokią, iš kurios jie negali ištrukti, turės pasiduoti, persikelti Siberijon negali, kadangi japoniečiai ir ant Siberijos kranto priešais Sachaliną išsodino dalį savo kariumenės.

Maskoliški laikraščiai, matyt, ant rando prisakymo, pradėjo talpinti straipsnius nepritariančius užbaigimui karės, jeigu Japonija perdaug reikalautų. Ne-tik Maskolijos žmonės, bet ir kareiviai geidžia sandaros. Taigi tie laikraščių straipsniai, reikalaujanti tolesnio karės vedimo, nepritarianti susitaikymui talpinami tyčia vien gazdinimui japoniečių, kad jie nestatytų sunkių, žeminančių Maskoliją išlygų. Maskoliškas laikraštis „Novoje Vremia", taigi vienas iš parėmėjų karės partijos, pereitą sanvaitę pagarsino, jog terp išsiųstų Mandžurijon rezervos kareivių platinasi neužganėdinimas, kadangi jie dažinojo, jog randas mažai rupinąsi apie jų šeimynas pasilikusias namieje, kurios baisų vargą kenčia. Be abejonės, neužganėdinimas platinasi terp visų kareivių. Su tokiais kareiviais, kaip kiekvienas gali numanyti, nelengva vesti ilgai karę; tas yra net pavojingu, gali pagimdyti maištus terp stovinčių prieš užrubežinį priešą kareivių. Kita nemažiau svarbi priežastis, kurios dėl nelengva maskoliams ilgiau tęsti karę, yra stoka pinigų, o jų svetimos tautos nenori jau maskoliams skolinti.

Vokietija.

Pasisvečiavęs pas Vokietijos Wilhelmą ant laivo „Hohenzollern", maskoliškas caras sugryžo namon ir gali džiaugtiesi, kad jam teip jį mylinti pavaldiniai su bomboms niekur kelio nepastojo. Kad Mikalojus be reikalo nevažinėjo pas Wilhelmą, tą kiekvienas gali numanyti. Ką jie nutarė, tikrai nežinia. Spėjimai viens kitam prieštarauja. Vieni mano, buk Wilhelmas kalbino duoti laisvę savo žmonėms ir taikytiesi su Japonija, kiti užtikrina, buk Wilhelmas kalbino carą nenusilenkti nė prieš savo žmonis, nė prieš Japoniją, bet vesti kovą toliau. Kiti vėl mano, buk susivažiavę despotai nutarė iš Baltiko jurių padaryti uždarytą, kaip yra antai Juodosios jurės, į kurias galėtų plaukti vien vokiški ir maskoliški kariški laivai. Buk už Švedijos pritarimą tokiems mieriams, Wilhelmas pažadėjo ją paremti, jeigu norėtų Norvegiją suvaldyti. Dabar Wilhelmams stengiasi savo mieriams išgauti Danijos pritarimą, todėl atsilankė pas Danijos karalių.

Parodymui, kad uždar[illegible] Baltiko jurių svetimų kraštų kariškoms laivynėms pasipriešys Anglija, ji parengė ant Baltiko manevrus savo kariškos laivynės, nors Baltikas neprieina prie Anglijos krantų. Mat Anglija visur stengiasi supainioti Vokietijos mierius. Nesutikimai terp šitų tautų vis didinasi ir gali privesti iki karei. Anglija Vokietijos nereikalauja bijotiesi, su žemės kariumene į Angliją negalima prisigriebti, o laivynė Anglijos tris syk drutesnė už vokiškąją.

Ant rubežiaus prancuziškų ir vokiškų valdybų Afrikoj, terp prancuziškos valdybos Kongo ir vokiškos Kamerun, susimušė serginti rubežių prancuziški kareiviai su vokiškais. Mušyje 5 vokiečiai likosi užmušti, o 5 prancuzai pateko nelaisvėn.

Kadangi nesutikimai už Morokko dar neišdilo, bet vėl labiau pasididino, tai susimušimas kariumenių ant rubežiaus dar labiau nesutikimus padidįs. Yra jau Europoj diktai laikraščių pranašaujančių karę Anglijos ir Prancuzijos su Vokietija. Ar tie pranašavimai išsipildys, pamatysime.

Isz Lietuvos.

Iš Vilniaus.

Sulig paskutinės bajorų banko apskaitos, kaip praneša „Vil. Vest.", Žiemos Vakarų ir Vasaros Vakarų krašte nuo lenkų nupirkta 14 dvarų, kurių laukai lyginasi 9651 ketvirt. dešimtinei, tam tikslui iš banko buvo paskolyta 821,600 rublių.

Nuo to laiko, kaip bankas pradėjo operacijas apie lenkų dvarų išpirkimą, nuo 1898 m. ligi 1904 m., išpirkta buvo 261 dvaras, kurių skaitliuje Gardino gub. — 20, Vitebsko — 13, Vilniaus ir Minsko gub. po 12, Mogilevo — 9 ir Kauno gub. — 7. Kad išpirkti šituos dvarus, iš banko buvo paskolyta 18 milijonų rublių.

[Iš „Viln. Žn."].

Vilniaus lenkai jau pradėjo rupintiesi apie išreikalavimą nuo valdžių daleidimo parengti mokyklą, kurioje vaikai butų mokinami lenkiškoj kalboj. Apie panašius reikalavimus lietuvių kur-nors Lietuvoj nieko negirdėt. Jeigu mes miegosime, lenkai užbėgs mums už akių, prirengs tiek savo mokyklų, kad musiškėms paskui nebus vietos. Lenkai mums lietuviškų mokyklų juk nerengs, apie tokias reikia rupintiesi patiems lietuviams. Tuom tarpu lietuviai dabar miega, nesirupina, o paskui, kada bus per vėlu, pradės rugoti, kad lenkai už akių užbėginėja. Kad jie tą darys, priderėjo juk žinoti ir neapsileisti, bet daryti tą patį.

Ant pagirinių geležinkelių, varstotuose įvedė 9 valandų darbo dieną, subatoms gi darbininkai dirbs 7 val. ir gaus užmokesnį už pilną dieną. Geležinkelio užveizda gali nuo darbo prašalinti darbininką tik ištyrusi jo nusidėjimus; tai gi prašalinimas darbininkų be priežasties turi pasiliauti; meisteriai ir varstotų prižiurėtojai negalės jau to daryti. Už darbą šventomis dienomis darbininkai turi gauti 1½—2 kartu didesnį užmokesnį. Prisakyta teipgi viršininkams el[illegible] kolioti [illegible]

Vilniaus vyskupijos valdžia atsišaukė į maskoliškas valdžias su prašymu, kad neturinčios parapijų filijališkos bažnyčios butų perkeistos į parapijas, bent tos, prie kurių priguli apie 6000 katalikų. Dabar prašo, kad bent sekančios filijališkos bažnyčios butų perkeistos į savistoves parapijas: Lazdėnų (turi 6450 katalikų), Deveničių (5760 kat.), Dudos (4030 kt.), Varenos (6529 kat.), Pagminų (4567 kt.) ir kitos, kur yra tiek katalikų, kad savistovė parapija gali užsilaikyti.

Tuli Lietuvos ir Baltgudijos miestai, kaip antai: Vilnius, Minskas, Vitebskas, atsišaukė jau keli metai atgal į apšvietimo ministeriją su reikalavimu, kad kur-nors rubežiuose senovės Lietuvos butų parengtas universitetas; jo užlaikymui žadėjo prisidėti pinigais. Dabar laikraštis „Slovo" garsina, jog ministerija tuos prašymus prilankiai priima, tik bent šiuom kartu, jeigu miestai ir privatiškos ypatos prisidės pinigais, žada parengti ne pilną universitetą, bet atskirus fakultetus. Žinoma, ir tuos fakultetus gaus tie miestai, kurie daugiausiai aukaus ant jų užlaikymo. Iki šiol didžiausius pasiulymus duoda Minskas, o mažiausius, rodosi, Lietuvos sostapilis, Vilnius.

Tuli lenkiški inteligentai, žinoma, turtingi, iš Vilniaus atsišaukė į apšvietimo ministeriją su meldimu daleidimo parengti Vilniuje privatišką, su lenkiška mokinimo kalba vidutinį pensijoną mergaitėms, kad lenkams nereiktų savo dukterų siųsti į Varšavos arba Kriokavos vidutines lenkiškas mokyklas. Vilniaus gi vaikų aprupinimo draugystė atsišaukė su reikalavimu parengimo privatiškos pradinės mokyklos, kurioje vaikai butų mokinami lenkiškoj kalboj.

Permainos kunigų Vilniaus vyskupystėj.

Perkelti prabaščiai: kun. Mar. Burokas į Mecilovą, Jonas Golovnia — į Kremenicą, Antanas Audickis — į Rudnikus, Jonas Jankevičia — į Biniakonius, Makar. Jancevičia — į Kundziną, Tadeušas Zagorskis — į Varnėnus; kun. Franas Bernotas už filialistą į Rotnicą, Mikola Glembockis — už kapelioną į minyškų klioštorių Gardine. Pasimirė: prabaščius Drujos parapijos Mikola Blagušev-skis ir vikarijus Lipniškių, Stanisl. Petravičia.

Iš Krevo, Ašmėnų pav..

Nors Krėvoj ir jos aplinkinėse yra daugiau katalikų negu kokių nors kitokių, randas atėmė nuo katalikų jų kaštais pastatytą bažnyčią ir perdirbo į cerkvę. 1890 m. 8000 šitų aplinkinių katalikų išsiuntė į Peterburgą specijališką deputaciją prašyti valdžių daleidimo statyti naują katalikišką bažnyčią vietoj atimtos, bet deputacija pas caro valdžias nieko nepelnė, jos prašymą atmetė. Dabar Krėvos katalikai vėl panaujino prašymą. Nežinia, ar dabar jiems seksis geriau.

Iš Dinaburgo, Vitebsko g.

Čianykštis kariškas sudas buvo nusprendęs pakorimui 20 metų vaikiną Deutschą, kuris pašovė policijos dalies [illegible] Jeremina. Pa[illegible] garsino, jog Vilniaus kariško apskričio viršininkas, jenerolas Freese, perkeitė nužudymo bausmę ant išsiuntimo Deutscho prie sunkių darbų į Siberijos kastynes ant viso amžiaus. Sita bausmė, vienok, dar sunkesnė už nužudymą. Prie sunkių darbų žvėrys-prižiurėtojai kankina žmogų kas dieną ir teip traukiasi per visą gyvenimą; o maskoliai kankinti moka!

Iš Lietuviško Minsko.

Minsko gubernijoj, valsčiuose: Zaslavlio, Rakovo ir Peršanų net 8000 stačiatikių, priverstinai valdžių prie stačiatikių priskirtų unijotų, perėjo į katalikišką tikėjimą. Dėl stokos parapijonų Valmenų stačiatikišką cerkvę uždarė ir panaikino stačiatikišką parapiją. Popai nežino ką daryti; jie rengiasi atsišaukti į carą, kad vėl uždraustų pereiti iš stačiatikiško tikėjimo į kitokius. Po karei gal caras ir išklausys popų meldimo, dabar tą daryti gana pavojinga.

Minske, 9 d. liepos mėn., prie gubernatoriaus rumo nežinia kas metė bombą, kurios expliozijos visi gubernatoriaus rumo langai išbyrėjo ir 1 kazokas ir praeivys likosi sužeisti. Tą pačią dieną suareštavo išleistoją maskoliško laikraščio „Severo-Zapadny Krai" ir pasodino jį kalėjiman. Už ką jį suareštavo, dar nežinia.

Iš Baltstogės, Gardino gb.

3 d. liepos mėn. Baltstogėj metė bombą nesugautas vyriškis, kurios expliozijos 6 ypatos likosi sunkiai sužeistos, tame skaitliuje 4 policijos sanariai. Miestan sutraukė kariumenę. Per visą naktį ant gatvių girdėt buvo šuviai; matyt, kariumenė šaudė į einančius žmonis. Varšavos rando laikraštis „Varšavsky Dnevnik", apart 6 bombos sužeistų ypatų, paduoda dar 10 sužeistų. Bet kiek kariumenės šuviais likosi užmuštų, to nepaduoda. Be abejonės, tikras skaitlius pašautų, o gal ir užmuštų yra daug didesnis.

Suštraikavo tarnaujanti ant gatvinių karų ir karai paliovė bėgioję.

7 d. liepos mėn. Baltstogėj prasidėjo darbai Moeso dirbtuvėse; darbininkams pakėlė algas ant 15—20%; bet jau po pietų darbininkai vėl paliovė dirbę ir pareikalavo vėl pakėlimo algų ant 20%. Ir tą reikalavimą dirbtuvių savininkas išpildė. Dabar, kaip maskoliški laikraščiai garsina, Moes nori ant visados uždaryti savo dirbtuves. Gal tą garsina vien gazdinimui darbininkų.

Iš Kauno.

Kaune suštraikavo darbininkai dirbanti malunuose, bet jau ketvirtą dieną liepos jie sugryžo prie darbo. Per štraiką jie iškovojo išpildymą didesnės dalies reikalavimų.

Kaune 5 d. liepos mėn. darbininkai kėlė neprilankias carui demonstracijas, šaudė į stovinčius ant gatvių policistus, kurie slėpėsi, kur tik pasislėpti galėjo; minios traukiančių darbininkų daužė langus. Išvaikymui darbininkų atsiuntė kariumenę, bet darbininkai pirm jos atėjimo pats išsiskirstė, todėl kraujo praliejimo nebuvo.

Kaune, deputacija miesto rodos sanarių atsilankė pas gubernatorių ir praše jo nesiuntinėti kazokų patrolių, kadangi jie žiauriai su gyventojais elgiasi. Gubernatorius atmetė deputacijos prašymą ir apreiškė, jog skundų ant kazokų pasielgimo negavo. Jeigu skundų negavo, tame nieko įstabaus nėra, kadangi neapsimoka avinams skųstiesi pas vilką.

Iš Vilkijos, Kauno pav..

Nuo Kauno iki pat Jurbarko suštraikavo troptininkai. Pirma jų padėjimas šitoks buvo: nuo Kauno iki vietos, troptų šeimyninkai gaudavo nuo 15 iki 20 rubl., o pasturdėliai (t. y. kurie prižiuri paskutinius troptų galus) nuo 5 iki 7, 8 rbl., o be to susirinkusius žydai priversdavo dirbti už maistą kartais po dvi nedėli, teip jog jie nemažą skriaudą turėjo, kartais, kad vėjai užeina, prisieina plaukti virš trijų sanvaičių.

Dabar troptininkai pareikalavo, kad kiekvienam šeimyninkui mokėtų po 20 rbl., pasturdėliams po 10 rubl. ir vien už maistą nebedirbs nė vienos dienos, bet jeigu prisieitų ką padirbti, tai turi mokėti šeimyninkui po 75 kap., o pasturdėliams po 50 kap. už dieną. Berželio 13 dieną Vilkijoje buvo visi troptininkai susirinkę ir čia su didelia linksmybe perleido visą dieną.

Boksva.

[Iš „Vln. Žn."].

Iš Kuršės.

Daugelyj vietų Kuršėj dega girios, išdegė ketvirta dalis Virginaleno girių; dega teipgi girios Telseno valsčiuje. Platinasi dvarų darbininkų štraikai. Telsene suštraikavo visi darbininkai, vyrai ir moterys, štraikai tie traukiasi jau nuo 21 d. berželio mėn.. Štraikieriai rengia neprilankias randui demonstracijas. Saraukeno bažnyčioj laike dievmaldystos mėtė priešingas randui prokliamacijas. Ciraune demonstrantai išvijo iš bažnyčios pastorių, apvaldė sakinyčią ir kalbėtojai kalbėjo visai ne tikėjimiškus pamokslus. Liepojuj sumušė pastorių Goldbergą už niekinimą pamoksluose revoliucijonierių ir latvių tautos. Daugelyj vietų bažnyčiose susirinkę žmonės nedavė pastoriams kalbėti pamokslų. Kalba čia, buk Kuršės vokiečiai atsišaukė į Vokietijos kaiserį prašydami pagelbos prieš latvius, kurie buk skriaudžia vokiečius, nors iš tikro yra atbulai.

Maskoliški laikraščiai rašo, jog iš pradžių latviai buvo prilankus maskoliams, bet geriau susipažinę su maskoliška rėda, su sauvalia maskoliškų urėdninkų, su maskolinimo budais, persikeitė į karščiausius maskolių, ypač gi maskoliškos biurokratijos priešus. Tame nieko įstabaus nėra. Biurokratų nekenčia ne vien jų išnaudojamos pavergtos Maskolijos tautos, bet net pats maskoliai, jai prielankus vien stačiatikiai popai, bet nieks daugiau.

Iš Liepojaus.

Liepojuje, kaip praneša „S. Z. Sl.", apžiurėjus arsenalą, pasirodė, kad jame netenka kelių tukstančių šautuvų ir 50,000 patronų. Išsiaiškino, kad riaušės Liepojuje, kaip ir Odesoje buvo iš anksto surengtos revoliucijonierių komitetų.

[Iš „Vln. Žn."].

Mutilated

Iš Vilkaviškio pav., Suv. gubr..

Vilkaviškio pav. turi savo dvarus, turbut, turtingiausias Suvalkų gubernijoj dvarponis Gawronski, bet pagarsėjęs iš to, kad labiausiai skriaudžia savus darbininkus. Negalėdami ilgiau kęsti išnaudojimų, visi jo dvarų bernai ir samdininkai, prasidėjus šienpiutei, ant-syk sustraikavo, reikalaudami didesnių algų. Kadangi aplinkinėse nėra daug darbininkų, tai galima tikėti, kad darbininkai štraiką laimės, iškovos šį-tą nuo Gawronskio.

Neperseniai mes pagarsinome, jog viename dvare moteriškė Ginaitienė nunuodino penketą savo vaikų. Atlikusi netikusį darbą, jį iš dumė į Prusus, bet ten likosi suareštuota ir sėdi dabar kalėjime. Pasirodė, kad ji nunuodino ne 5, bet 7 vaikus. Be abejonės, Prusų valdžios, nubaudimui, išduos ją maskoliškomsioms.

Iš Lietuviško Brasto.

Šitame pavietyj užgimė kaimiečių maištai. Kaimiečiai užgriebė pievas ir dirvas dvarų prigulinčių dvarponiams: Zamoiskiui, Gutovskiui ir Ponikvickiui. Kerta girias prigulinčias dvarams.

Užmušti ir pašauti karėj lietuviai.

Kaip garsina maskoliškas kariumenės štabas, iki pusei spalių mėn. pereitų metų likosi užmušti ir pašauti sekanti kareiviai paeinanti iš Lietuvos:

IŠ KAUNO GUB.: Užmuštas: Ivan Archipov (matyt maskolius) paeinantis iš kaimo Sidono, Zarasų pav.. Pašauti; Klementas Močanov iš Rakiškių, Zarasų pav., Jurgis Girvus iš kaimo Rautišių, Jurbarko vals., Raseinių pav.; Aleksandra Kulaitis iš kaimo Kalošik, Vilkmergės pav..

IŠ GARDINO GUB.. Pašauti: Aleksandra Šumianskis iš kaimo Ščenspovičių, Sokolovo pav., Konstant Bukonač iš kaimo Norkevič, Volkovisko pav., Grigorijus Vasilevič iš kaimo Vloščizna, Pružanos pav., Herasimas Antonovič iš kaimo Zenevičių, Pružanos pav., Tamošius Dackevič iš kaimo Krzyžki, Pružanos pav..

IŠ VILNIAUS GUB.. Prapuolė, gal pateko nelaisvėn: Danila Sapožnikov iš Šventėnų pav.. Pašauti: Adomas Devialiovskis iš kaimo Gademų, Šventėnų pav., Juozas Sidorovič iš kaimo Jakavičių, Ašmėnų pav..

Iš Prusų Lietuvos.

Prie Velnerago, Klaipėdoj, išgriebė 5 prigėrusių kuršiškų žvėjų kunus. Jų kišeniuose rado dar apie 12 rublių pinigų.

3 d. liepos mėn. visoj Prusų Lietuvoj siautė smarkios perkunijos. Perkunas uždegė daug triobų. Užberžiuose mušė į besiganančių arklių bandą ir keturis primušė, bet du arkliai atsigavo.

Iš Johannesburgo, Pietinėj Afrikoj.

Čia yra apie 300 lietuvių, bet dalis yra sulenkėjusių, tie vadina savę lenkais.

Darbai čion eina vidutiniškai. Lietuviai išsisklaidę prie visokių darbų; uždarbiai kas-kartą eina mažyn, dabar daug mažesni, negu buvo trys metai atgal. Tuli dirba aukso kastynėse, ten uždirba daugiau negu kitur. Už 10 valandų darbo uždirba 1 svarą. Kiti dirba ant kontraktų ir pirmiau uždirbdavo ir gi daugiau — dabar, privežus chiniečių, nebegalima daug uždirbti.

28 d. balandžio mėn., South Rost. Deep. G. M. C., atsitiko nelaimė: Baltramiejus Ramanauckas likosi ant vietos užmuštas. Mat prietaisa kėlimui iš kastynių buvo netikusi, ištraukė lanką iš prietaisos. Kompanija žadėjo užmokėti 500 svarų, bet žadėtų pinigų velionio brolis dar iki šiol negavo. B. Ramanauckas paėjo iš Suvalkų gubernijos, Naumiesčio pav., kaimo Murinų.

1903 m. spalių 25 d. susitvėrė Johannesburge lietuvių pagelbinė draugystė; jos konstitucija paimta nuo Scranton'o, Pa. lietuvių pagelbinės draugystės „Joakimo Lelevelio". Konstituciją tą prisiuntė mums tautietis Dras J. Šliupas D. Lavkučiui. Ant susirinkimo D. Lavkutis perskaitė konstituciją ir visi vienbalsiai sutiko. Ant antro susirinkimo p. Palšaitis parašė kitaip konstituciją, padarė iš tautiškos draugystės bažnytinę su vardu švento Juozapo. Tuli ant to nesutiko, reikalavo tos, kuri ant pirmo susirinkimo buvo perskaityta. Palšaitis susirinkusiems aiškino, buk, tautiškose draugystėse yra tik pagonai, bedieviai, šliuptarniai ir t. t.. Dar Transvaaliaus lietuviai nežinojo nieko apie bedievius ir šliuptarnius, Palšaičio paaiškinimui nevisi tikėjo: iš 23 ypatų iš-viso, 9 atsisakė pildyti Palšaičio konstituciją, bet daugumas jam pritarė ir tokiu budu susitvėrė Juozapinė draugystė.

15 d. lapkričio mėn., 1903 m., susitvėrė kita draugystė po vardu D. L. K. Vytauto; tai pirmoji labai kenkė: niekino, pravardžiavo, ypač kenkė Vytauto draugystei Palšaičio aiškinimai, bet kada Palšaitis tapo iš Šv. Juozapo Drstės išbrauktas, negirdėt daugiau pravardžiavimų. Dabar abi draugysti gyvena sutikime.

„Lietuvos" Nr52, 1903 m., korespondencijoj p. Bitino buvo minėta, jog Sv. Juozapo Draugystė tapo užtvirtinta Transvaaliaus gubernatoriaus. Tas neteisybė: kaip viena, teip ir kita draugystės tebėra neužtvirtintos.

Gegužio mėn. 27 d. šių metų, ant Continental salės atsibuvo vestuvės Antano Skripkaus su Zofija Ječkite. Apie tautiškus reikalus nebuvo kada atsiminti, nes sveteliai buvo per daug linksmi; ant sugražtuvių, tačiaus, pas p. Skripkų atsiminėm apie tuos reikalus, užmanėmė paaukauti ant naudos revoliucijonierių, kovojančių už laisvę musų tėvynės su netikusioms caro valdžioms ir ant mokslaęivių „Aušros" Drstės fondui. Mažai buvo tokių, kurie aukauti atsisakė. Sudėjome £7—1—1. Pinigus tuos paskiriame: £3—10—00 mokslaęiviams „Aušros" fondui, £3—11—1 ant naudos revoliucijonierių, kovojančių už laisvę musų tėvynės (aukautojų vardai pagarsinti kitur. Rd.).

Gaila, kad pas mus mažai lietuvaičių, jeigu but daugiau, tai atsitiktų daugiau tokių vestuvių, ant kurių atsitiktų proga aukauti pinigus visokiems tautiškiems reikalams.

J. Žlabis.

Isz Amerikos.

Platinasi geltonasis drugys.

New Orleans, La. Apsireiškęs čia geltonasis drugys platinasi gana smarkiai. Iki 26 d. liepos drugiu apsirgo 154 ypatos, 34 ypatos pasimirė. Valdžios parengė kvarantėną, kad baisi liga neišsiplatintų kitur, kad jos neparneštų į kitus miestus.

Žemes drebejimai.

Marquette, Mich. Šitose aplinkinėse 20 d. liepos jautėsi žemės drebėjimas. Girdėt buvo baladonė po žeme. Mažesnės triobos krutėjo, langai drebėjo. Blėdies vienok tas nepadare didesnės, apart kaip kur suskilusių langų.

Žmoniu nuodintojai.

Harrisburg, Pa. Perdėtinis dabojimo valgio produktų urėdo, Dr. Warren' rengiasi paduoti po sudu agentus mėsinio trusto. Dr. Warren užtikrina, jog ateinanti išvakarų mėsa turi daug nuodingų medegų, kurios per ilgesnį laiką palaiko šviežią mėsos išvaizdą, terp tų medegų yra medegos, kas vartoja prie balsamavimo numirėlių kunų.

Geltonasis drugys.

New Orleans, La. Kaip garsina čianykštė sveikatos užveizda, mieste apsireiškė geltonasis drugys. Iki 25 d. liepos buvo jau 17 apsirgimų, iš kurio tai skaitliaus 6 ypatos numirė, kitos gi pasitaisė.

Geras vaistas.

New York. Pabaigoj berželio mėnesio čianykštis sudžia Higginbotham išdavė nusprendimą, kad Fred Lindsay, kuris gyveno persiskyręs su savo pačią, mokėtų pačiai po 6 dol. ant sanvaitės, kad ją sykį ant dienos pabučiuotų, sykį ant dienos su ją ir su vaiku eitų pasivaikčioti, o kad po mėnesiui laiko praneštų, ar išpildė nusprendimą. Dabar Lindsay ir jo pati atėjo pas sudžią ir apreiškė, kad su visu susitaikė ir viens ant kito ne turi pamato skųstiesi. Taigi toks juokingas nusprendimas išdavė gerus vaisius, bet ant kokių tiesų sudžia rėmėsi, išduodams savo fantastišką nusprendimą? Sudų nusprendimai turi remtiesi ant tiesų, o ne ant sudžių fantazijos!

Sueme pabegeli.

New York. Čianykščio porto valdžios, atėjus Bremos garlaiviui „Mainz", ant jo suareštavo atkakusį pasažierių, Hermaną Schadow. Jis vokiškų valdžių apskųstas, buk viename Bremos banke tarnaudamas, pavogė $10000 banko pinigų.

Sueme svarbu pačto uredninką.

New York. Ant prisakymo pačto inspektoriaus Mayero likosi čia suareštuotas John J. Callahan, vyriausiasis klerkas užrubežinio čianykščio pačto departamento. Jis apskųstas už vogimą ateinančių iš užrubežių registruotų laiškų, teipgi tokių laiškų siunčiamų iš Amerikos į užrubežius, ypač į Norvegiją ir Švedują.

Iszgelbejo užgriuvusius.

New York. Kasant grabes gazinėms dudoms, užgriuvo keturis darbininkus bet teip, kad ranka vieno darbininko kyšojo iš žemės. Užgriuvimo nieks ne patėmijo ir be abejonės visi užgriuvę butų užtroškę. Ant laimės, tuom keliu ėjo keli darbininkai ir jie pamatė kyšančią iš žemės ranką. Persigandę, sustojo, bet kyšanti ranka pradėjo krutėti. Pamatę tą darbininkai, šoko gelbėti ir atkasė keturis užgriuvusius. Nugabeno visus į ligonbutį, kur daktarai visus atgaivino.

Negeras vaistas.

New York. Kadangi čianykščiame zoologiškame darže žvėris labai kankino musės, tai daržo užveizda, naikinimui musių, bandė vartoti sudarytą su arseniku popierą. Musių rods daug išgaišo, bet darže pastypo 6 žvėrys; jie mat ėdė užnuodintas muses ir pats nuo jų nusinuodino. Apsirgo nuo to teipgi daug paukščių, bet juos pasisekė nuo pasekmių nuodų išgelbėti.

Szaudynes.

Georgetown, Pa. Laike krikštynų čia kelios ypatos likosi pašautos. Kaksai Muscarage pagriebė namieje karabiną ir paleido suvį į pulką nuo krikšto grįžtančių žmonių. Moteriškė Galump ir jos vaikui, kurį ant rankų turėjo, likosi į galvą, gal mirtinai pašauti. Muscarage likosi suareštuotas.

Ateiviai atkake in Amerika.

Washington, D.C. Sulyg ateivių užveizdos atskaitos, nuo 1820—1905 m. į Ameriką atkako iš viso 22932905 ateiviai, daugiausiai iš Anglijos, nes 7286356, iš Vokietijos 5187094, iš Italijos 2000252, iš Austrijos 1971431, iš Skandinavijos 1730722, iš Prancuzijos 426894, iš Chinų 291455, iš Šveicarijos 220200, iš Norvegijos 146168, iš Japonijos 88909.

Suaresztavo saliunu daužytojas.

Abilene, Kas. Suareštavo čia 8 farmerių moteris, kurios su kirviais atėjo į miestą ir išgriovė vieną saliuną.

Gaisrai.

Moberly, Mo. Sudegė čia javų krautuvės Missouri Grain Co. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 250000 dol.

Audros.

New York. 30 d. liepos mieste ir aplinkinėse siautė baisi audra. Parkway maudynėse perkunas užmušė 5 ypatas, o 9 sunkiai sužeidė. Miesto aplinkinėse perkunas užmušė daugiau žmonių.

Nelaimes ant geležinkeliu.

Atlanta, Ga. Ant Central of Georgia geležinkelio susidaužė trukis. Prie to 3 negrai ir vienas baltparvis likosi užmušti.

Fort Smith, Ark. Netoli Ozark i[illegible] sužeistos, o tame skaitliuje 5 mirtinai.

Cleveland, Oh. Ant Olive str. susimušė du pilni žmonių karai. Prie to keliokas ypatų likosi sužeistų.

Helena, Mont. Netoli nuo čia iššoko iš rėlių geležinkelio trukis ir nuo tilto nupuolė į užtvinusią upę. Prie to prigėrė keturios ypatos, o daug tavo sužeistų.

Charlotte, N. C. Ant Beach elektriškų karų linijos susimušė karai. Prie to motormonas mirtinai ir 20 pasažierių ne mirtinai likosi sužeistų.

Isz darbo lauko.

¶ Minneapolis, Min. Ant prisakymo garsaus Rockefellerio, likosi uždarytos čianykščios aliejinyčios ir per tai 600 darbininkų atsirado be darbo. Mat per uždarymą aliejinyčių Rockefeller stengiasi pakelti aliejaus prekes.

¶ Wheeling, W. Va. Dirbtuvės Wheeling Iron Steel & Tin Plate Co.. stovi ir nežinia kada jose prasidės darbai. Stovi teipgi blėtos dirbtuvės Cambridge, Oh.

¶ Columbus, Oh. Savininkai langams stiklo dirbtuvių užmanė darbininkams sutikti ant numažinimo algų ant 12%, kadangi kitaip jie turėsę uždaryti savo dirbtuves.

¶ Allegheny, Pa. Pittsburg Forge Iron Co. dirbtuvėse dega tik 3 pečiai, kadangi pradėjimui darbo prie kitų truksta darbininkų.

¶ Connelsville, Pa. Čianykščios blėtos dirbtuvės stovi jau gana ilgą laiką ir nežinia, kada pradės dirbti.

¶ Kittaning, Pa. Čianykščiose blėtos dirtuvėse dirba dabar vien darbininkai ne prigulinti į uniją.

ISZ Lietuviszku diryu.

Kaip mes dirbame ant išliuosavimo musų tėvynės?

Tėvynėj musų broliai pradėjo kovą ant išliuosavimo visų musų brolių, kovoja už neprigulmingą Lietuvą, už paliuosavimą jos iš po spaudžiančio biauraus despoto jungo. Ten musų broliai lieja kraują, aukauja gyvastį, guldo galvas už prigimtą kraštą ir jo žmonis. Na, o mes gyvenanti svetur, kur budelio ranka negali mus pasiekti, kaip ir kuom prisidedame prie tos kovos už laisvę musų tėvynus? Žiurint į musų darbus, ne vienas turės pamatą pamislyti, kad mums laimė tėvynės ne labai rupi, kad mes pats nesiskubiname į kovą, nesiskubiname nė su aukoms padėti kovojantiems. Štai mus Amerikoj yra apie 400000, o kiek surinkome aukų ant sušelpimo musų tėvynės revoliucijonierių? Surinkome labai mažai, ne daugiau, negu ant to mierio paskyrė Susivienėjimas, o prie tos organizacijos priguli ne daugiau kaip 40-ta lietuvių dalis. Gėda, rodosi, 390000 lietuvių duotiesi savę pralenkti organizacijai su vos 10000 lietuvių? Terp tų tamsių lietuvių yra dar gana garbinančių carą batiušką, visai nesirupinančių apie tėvynę, apie labą joje gyvenančių brolių. Aukas renka tik atskirose vietose geresni lietuviai ir tai, kol išmeldžia doliarį ar nikelį gana turi lupas džiovinti. Kodėl mes teip mažai branginame laisvę? Juk kaip atskiram žmogui, teip ir čieloms tautoms laisvė yra brangiausiu daiktu. O jos dykai nieks neduoda, reikia ją iškovoti, už ją lieti kraują ir gyvastį atiduoti, Dabar, kada budelio caro sostas griuva, iškovoti ją lengviau negu kada nors; mes ją galime iškovoti, reikia tik nesigailėti savę, nesigailėti aukų ant sušelpimo ir aprupinimo kovojančių, reikia tik visiems prisidėti, ne apleisti tėvynėj esančių. Argi mes tas savo pareigas atliekame? Ne. To, ką mes sudėjome, ne pakaks nė ant pastatymo ženklo ant kapų žuvusių, o jau apie pakakinimą gyvų, apie parupinimą reikalingų kovoj ginklų, nėra ką nė kalbėti. Be ginklų gi ir kovos negalima vesti.

Aukauja centais pavieni lietuviai, but kur aukos musų draugysčių? Ne matyt aukų nė draugysčių turinčių konstitucijoj už pareigą gaivinti ir kelti lietuvystę, mylėti tėvynę, dirbti ant jos labo. Mat joms rodosi, kad pakanka tokias pareigas parašyti ant popieros, nė darbo, nė aukų tėvynės labui ne reikia. Teip pildyti pareigas lengva.

Rods Sus. Liet. Laisv. ant paskutinio seimo nutarė ant sušelpimo revoliucijos atiduoti visą savo turtą, o Susiv. Liet. Amer. paskyrė 500 dol. Bet ta[illegible] kad revoliucijos šelpimas yra dabar svarbiausiu musų reikalu, kadangi praleidus dabar progą, kita teip tinkanti gal negreit pasitaikyti. Supraskim sykį, kad dabar eina apie laisvę musų tėvynės, apie laimę ir laisvę musų visų.

Gėda turi but tiems, kurie dabar pinigus ant revoliucijos žmonių su tokiu vargu sudėtus drysta savintiesi ir apversti ant ko kito, kaip tai padarė kun. Peža ir Žilinskas Brocktone, Bostone ir Lawrence. Gėda tiems, kurie įkalba mažai suprantantiems, kad nereikia šelpti revoliucijos. Ne paisykime ant tų musų laimės priešų, bet pildykime musų pareigas! Svarbiausia ir švenčiausia dabar musų pareiga yra — šelpti revoliuciją Lietuvoj, kadangi ji gali, jeigu jau ne laisvę musų tėvynei atgabenti, tai bent svarbesnius paliuosavimus, Lietuva ir jos žmones gali sulaukti geresnės ateities, gali pagerinti savo buvį. Be kovos nieko gero nesulauksim, vargai ir neteisybės, prispaudimai, kaip spaudė Lietuvą, teip ir spaus.

Dirbkime todėl visi, dirbkime karštai, ir vaisiai musų darbo bus laimė brangios tėvynės, laimė ten gyvenančių brolių. Į darbą todėl broliai!

Senas Krivaitis.

Iš Central Falls, R. I.

Gyvena čia apie šimtas vadinančių savę lietuviais, bet jie greičiau savo pasielgimais teršia garbę lietuvių, negu prisideda prie tos garbės pakėlimo (tai pareiga geresniųjų pamokyti nemokančius gražiai elgtiesi, kaip jie privalo gyventi. Jeigu kur lietuviai elgiasi blogai, tai kaltesni tie, kurie suprasdami, ne pamokina nesuprantančių. Rd.). Skaitančių lietuviškus raštus čia visai nėra, jeigu katras skaito, tai skaito lenkiškus laikraščius, teisinasi, kad lietuviškai ne moka skaityti (rodosi mokanti turėtų nemokančius pamokyti. Iš vieno peikimo dar naudos nebus. Rd.). Čia negirdėt lietuviškai kalbant nė ant gatvių, nė gyvenimuose, veik visi lietuviai grabalioja lenkiškai, nors ir nemoka. Jie mat mano, kad nėra skirtumo terp lenkiškos ir lietuviškos kalbos, terp lenko ir lietuvio kadangi, girdi, teip vieni, kaip ir kiti yra katalikais. Na juk varna ir juodvarnis teipgi paukščiai, ir dagi paukščiai vienos giminės, o vienog terp jų yra didelis skirtumas; dar didesnis skirtumas yra terp lenko ir lietuvio. Musų lietuviai to skirtumo ne mato, kadangi jų akys užpiltos alkoholiu; vietoj stengtiesi suprasti, jie velija muštiesi, o paskui provotis. Nėra beveik dienos, kad čia nesuareštuotų kokio lietuvio; sudas daro gerą biznį iš lietuvių, nes suareštuoti moka po 6 dol.

J. B.

Iš Springfield, Ill.

Nr. 28 „Lietuvos", korespondencijoj iš šito miesto, Senas Krivaitis labai gailestauja, kad terp Springfieldo lietuvių nėra apšviestesnių. Na, o kur yra terp Amerikos lietuvių tie didelės garbės lietuviški mokslinčiai, kur tie musų garbingi apšviestunai? Jų, turbut, truksta ne vien Springfielde. Mat mes mėgstame rašinėti į laikraščius korespondencijas vien ant pasiradymo, ant užganėdinimo savęs, o mažai apsvarstome tą, ką rašome. Senas Krivaitis rugoja, kad čia nėra terp lietuvių vienybės, bet neparodo mums kitos vietos, kur tokia vienybė terp lietuvių žydi ir auga; pas mus yra teip, kaip ir kitose lietuviškose kolionijose; dėl to neva musų nupuolimo p. Krivaitis ne privalo daugiau aiškų išlieti negu dėl stokos vienybės kokioj nors kitoj lietuviškoj kolionijoj, nes terp lietuvių tikros vienybės niekur nėra. Kad bent dalis lietuvių gali pas mus sueiti į vienybę, geriausiai rodo čia esančios lietuviškos organizacijos. Yra čia kuopelės Susivienyjimo Liet. Amer. ir Tėvynės Mylėtojų Dr-tės; yra teipgi tautiška draugystė Lietuvos Sunų, o skaitlius lietuvių čia nedidžiausias. Taigi čianykščiai lietuviai pradžią jau padarė ir yra viltis, kad juo toliau, juo labiau kils tautiškas supratimas, o drauge su tuom ir vienybė terp čianykščių lietuvių. To vienok Senas Krivaitis nemato, ar nenori matyti, jei terp čianykščių lietuvių ne mato gerų darbų, visus į kratinį sumetė.

Jeigu gimus, ar mirus net tuli vadinanti savę laisvamaniais bėga pas pirma paniekintą kunigą, tame, rodosi, teipgi didelės bėdos dar nėra, kadangi paskui jie vėl laikosi savo pusėj.

Žagarėlis.

Iš Waukegan, Ill.

Malonu butų skaitytojams pranešti linksmas naujienas, bet gaila, kad pas mus linksmo ir gero ne atsitinka dabar. Iki šiol mes, Waukegano lietuviai, gyvenome sutikime, kaip vaikai vienos motin[illegible]s, kaip draugai ir broliai, bet [illegible]rus kun. Smolenskui viskas [illegible]itaip (iš tikro blogai, jeigu [illegible]ypata gali visą žmonių gyvenimą perkeisti iš gero į blogą ir nėra tokių, kurie pasistengtų blogą sėklą naikinti. Rd). Atkako čia garsus keliauninkas K. Ambrozaitis ir tuojaus pradėjo Herostrato darbą, besistengdamas savo aveles išblaškyti, supiudyti. Ir tas pasisekė (tai labai negerai, jeigu bloga sėkla teip greit išduoda vaisius ir nieks nesėja geros, kuri blogą galėtų užstelbti. Rd.). Vienus padarė katalikais, kitus vagims, trečius prie savęs prisiviliojo. Mat iš tokio susipiovimo turi sau naudą, nes dėl nesutikimų užgrebė bažnytinę kolektą ir parapijos knygas.

Žvaigždelė.

Iš Worcester, Mas.

Darbai eina čia pusėtinai. Darbų yra visokių; daugiausiai darbininkų priguli į uniją.

Lietuvių yra čia diktas burelis; gaila vien, kad mažai yra suprantančių musų tautiškus reikalus, užtai daug yra girtuokliaujančių. Gavęs algą toks girtuoklėlis nesirupina apie užčėdijimą pinigų, arba apie apvertimą nors mažos dalies ant tautiskų reikalų, bet jieško sau peiktinų draugysčių, susideda su moterims mokančioms pinigus vilioti, arba mėgstančioms už vyrų pinigus atsigerti.

Skaitančių laikraščius čia yra ne daug, ne turėdami ką veikti, laiką praleidžia saliunuose. Truksta čia dorų ir gerų vadovų, kurie mokėtų ir panorėtų musų brolius ant gero kelio atvesti.

X. X.

Iš Seattle, Wash.

4 d. liepos, pasinaudodams iš susirinkimo lietuvių, atkakau į šitas aplinkines, užmaniau pabandyti rinkti aukas ant naudos brolių darbininkų, kovojančių už laisvę musų brolių su Maskolijos despotiškoms valdžioms. Geros valios tautiečiai sumetė $11.85, kuriuos paskiriame sušelpimui revoliucijos Maskolijoj. Pinigai nusiųsti Central. Revol. Kom. kasieriui Dr. Šliupui. (Aukautojų vardai ir jų aukos pagarsintos kitoj vietoj. Rd.)

Visiems aukavusiems, vardu prispaustų netikusių valdžių tėvynės brolių, ištariame širdingą ačiu.

A. Kalvaitis.

Iš Gilberton, Pa.

16 d. liepos 39 kuopa Susivienyjimo Liet. Amer. laike mėnesinį susirinkimą, ant kurio likosi paskirta iš kuopos kasos 5 dol. ant sušelpimo Lietuvos revoliucijonierių. Apart to, dar pavieni sanariai sudėjo $2.35 (vardai tų aukautojų ir aukos pagarsintos kitoj vietoj. Rd.) Su kuopos paaukaitais 5 dol. tokiu budu pasidaro $7.35. Pinigus tuos nusiuntėme Central. Revol. Kom. Kasieriui, Dr. Šliupui.

Jonas Pauliukonis.

Iš Bellows Falls, Vt.

Darbai eina gerai.

Lietuvių yra čia mažas burelis apsivedusių ir pavienių. Skaitančių kokius nors raštus yra labai mažai: vieni skaitytų, jeigu kas dykai duotų laikraštį, kiti apie skaitymą ko nors ne nori nė klausyti. Yra čia ir tokių kvailių, kurie laikosi įsikabinę į lenkų skverną. Krevezioja lenkiškai, nors ir ne moka; tiems rodosi, kad lenkiška kalba yra svelnesnė (lenkiška kalba yra viena iš šiurkščiausių. Rd.).

Kalakutas.

Mokslo Mylėtojai!

Kaip visiems žinoma, garbės verti tautiečiai paaukavo didelės vertės geriausias lietuviškoj literaturoj knygas vertės apie tukstančio doliarių „Aušros" draugystei, taigi ant naudos neturtingų mokslaęivių.

Už tokią auką aukautojai užsipelno padėką. Bet kas per nauda, jeigu tos knygos guli pas knygininkę be jokies naudos. Todėl kviečiu aukaujančius „Aušros" draugystei centus, teipgi prijaučiančius musų mokslaęiviams, teipgi sanarius pačios draugystės, kad reikalaujant knygų, kreiptumėtės prie „Aušros" draugystės knyginėkės M. Kabašinskienės E. LaSalle str., Box 102 Chicago, Ill. Teip darydydami, ne tik apturėsite reikalingą knygą, bet ir šventą darbą atliksite: pirkdami knygas „Aušros" Dr-tės sušelpsite neturtingus mokslaęivius, prisidėsite prie padauginimo mokytų vyrų, kokių mums reikia kaip žuvelėms vandens.

I. Naujokas.

Isz visur.

‖ Amerikos laikraščiai garsina, buk Japonija rengiasi nuo Maskolijos pareikalauti: salos Sachalino, pussalio Liaotango su Port Arthuru, geležinkelio iki Charbino; pripažinimo Japonijos įtekmės Korejoj, atidavimo Mandzurijos Chinams ir karės kaštų apie milijardą doliarių. Ar ištikro toki bus reikalavimai japoniečių, nežinia. Tuli maskoliški laikraščiai ir dagi arti rando stovinti, kalbina randą ne tik susitaikyti su laponija, bet dar pasistengti su ja padaryti ryšį atsigynimui ir užpuolimui ant kitų, sumažinimui Amerikos, Anglijos ir Vokietijos įtekmės ant Didžiojo oceano. Be abejonės, parodžius Japonijai savo galybę, ne viena Maskolija nori su ja susirišti; Japonija gali rinktiesi, draugų jai ne truks, tik su silpnais nieks nenori rištiesi, galingus gi kiekvienam geriau draugus negu priešus turėti.

‖ 27 d. liepos pulkas policistų įsiveržė į namus perdėtinio Maskvos apskričio žemiškos institucijos Golovino, kuris buvo prezidentu ant paskutinio žemiečių kongreso; paskui atsilankė namuose sekretoriaus ir paėmė visus kongreso raštus. Žemiečiai, rugpiučio mėnesyj vėl Maskvoj nutarė atlaikyti susirinkimą, ant kurio iš kiekvienos gubernijos bus pakviesti po du išrinkti ukininkų atstovai, teipgi reprezentantai Maskolijos leberalų. Nutarta visai ne paisyti ant Trepovo, jo daleidimo visai ne prašyti, dirbti savo darbą, teip, kaipi kad caro ir jo tarnų visai ne butų ir tik pabaigus darbą pareikalauti, kad caras tą darytų, kas Maskolijos visų luomų reprezentantų bus užgirta.

‖ Odesos gubernatorius, besiteisindams iš daromų jam užmetijimų už parengimą kraujo praliejimo ir baisių žmonių skėrdynių mieste, išleistoj prokliamacijoj stengiasi visą kaltę suversti ant žydų ir tiesiog ištikimus caro tarnus siundo ant žydų. Gubernatorius užtikrina, buk policija žydų gyvenimuose rado daug paslėptų bombų, revolverių, revoliucijonieriškų raštų. Toliau stengiasi visiems įkalbėti, kad jeigu ne žydai, ir jurininkai laivo „Potemkino" ne butų susibuntavoję; tik nabagas nemoka išaiškinti, kokį susirišimą žydai gali turėti su buntų jurininkų. Tas jam, matyt, nė nerupi, bet rupi vien sukrauti savo kaltes ant kitų sprando ir pasiundyti ant žydų, kad krikščionys juos vėl pradėtų skersti.

‖ Už tiesas Amerikoj prieš chiniečius išduotas skaudžiai baudžia chiniečiai amerikonus, prie to prisideda jau ne vien turtingi prekėjai, atsisakanti pardavinyčiose laikyti amerikoniškus tavorus, bet ir paprasti, tankiai baduojanti darbininkai. Standard Oil Co. mieste Kanton pradėjo statyti naujas savo krautuves, bet visi chiniški darbininkai atsisakė dirbti ką nors amerikonams, o Kantone kitokių darbininkų nėra. Chiniečiai tarnavę pas amerikonus meta vietas ir amerikonai lieka be tarnų.

‖ Peterburge darbininkai Nevos geležies dirbtuvių sustraikavo ir kėlė neprilankias carui demonstracijas. Ant suvaldymo demonstrantų pašaukė kazokus, bet darbininkai ne laukė, pirma išsiskirstė, ant pliaciaus paliko aprėdytą lėlę, kuriai į vieną ranką įbruko raudoną vėlavą, į kitą gi bombą. Atkakę kazokai ilgą laiką šaudė į lėlę, bijodami prie jos prisiartinti.

‖ Pasitraukė nuo vietos Maskvos jeneral-gubernatorius, jenerolas Kozlov, kadangi caras darė jam išmetinėjimus, kad neįstengė nedaleisti žemiečiams atlikti susirinkimą. Vietoj Kozlovo caras paskyrė jenerolą Durnovą. Ar šitas mokės geriau elgtiesi, galima abejoti; kad ką gero padaryti, reikia ne Durnovo, bet Umnovo (ne durniaus, bet išmintingo).

‖ Vietoj užmušto Maskvoj policijos viršininko, jenerolo Šuvalovo, likosi paskirtas baronas Medem. Jis keliolikas metų atgal buvo Varšavos gubernatoriu. Prie biauriausių caro tarnų jis nepriguląjo, Varsavoj buvo ir niekesni už Medemą, terp tokių reikia paminėti ir Kleigelsą, parengusį Peterburge darbininkų skerdynes.

‖ Vokietijos ir Prancuzijos bankieriai tiki, kad iš tarybų Washingtone terp Maskolijos ir Japonijos atstovų užgims sandara ir kad Maskolija, užmokėjimui karės kaštų, turės svetur užtraukti didelę paskolą. Vokietijos bankieriai išsiuntė agentus į Ameriką agituoti terp Amerikos bankierių, kad jie ir su savo pinigais prisidėtų, kadangi Maskolija rekalaus daug pinigų.

‖ Vokiškas architektas, dirbęs prie perdirbimo New Yorko operos teatro, Lauterschlaeger, užtikrina kad kas link apsaugojimo publikos teatruose nuo ugnies, Amerikos teatrai niekiausi, visi tam tikslui įtaisymai yra juokingi, vaikiški. Antrą vietą užima Maskolijos teatrai. Geriausiai įrengti teatrai Vokietijoj ir Austrijoj.

‖ Australijoj, kolionijoj Victoria likosi sulygintos politiškos tiesos moterų su tiesoms vyrų, renkant urėdninkus, moterys galės balsuoti ir statyti savo kandidatus ar kandidates.

‖ Prancuziškas rundas dirbdina dabar savo dirbtuvėse Bretanijoj neseniai išrastus serdokus, turinčius saugoti kareivius mušiuose nuo šuvių. Valdžios pirma visopusiškai išbandė išradimą, kad jis ištikro atsako mieriui, tai dabar dirbdina kareiviams tuos serdokus, kokių dar nėjokia kariumenė daugiau ne turi.

‖ Danijos randas galutinai nusprendė sujungti salą Islandiją su Danija, taigi su Europos kietžemiu pojuriniu telegrafu. Sala Islandija yra didelė, ji buvo atskirta nuo svieto, susinešimų ne turėjo. Sala ta priguli Danijai, bet rėdosi savistoviai. Gyvena ant jos 80000 gyventojų, terp kurių nėra nemokančių skaityti ir rašyti.

‖ Londono laikraščiai garsina, buk laike susitikimo caro su Vokietijos kaiseriu, paskutinis prašė caro daleidimo, kad vienas iš jo giminės galėtų užimti Norvegijos sostą ir buk caras daleidimą davė. Bet sostą Norvegijos gali duoti tik Norvegijos žmonės, o ne caras, kadangi Norvegija ne carui priguli.

‖ Anglijos kariškoji laivynė atliks šįmet manevrus ant Baltiko jurių, plaujančių vien Vokietijos Maskolijos ir Švedijos krantus. Mena, kad tie manevrai yra tai neprilanki Vokietijai demonstracija, tiesiog erzinimas, kad suskubinti karę, kad Anglija turėtų progą išnaikinti Vokietijos kariškę laivynę.

‖ Garsiam maskoliškam admirorolui Rožđestvenskiui, esančiam laponijoj, nelaisvėj, japoniški daktarai darė operacijas, iš galvos išėmė šmotelį kaulo. Operacija pašisekė gerai ir kaip daktarai užtikrina, caro admirolui negresia nė joks pavojus.

‖ Kad laike atsilankymo Vokietijos ciecoriaus Danijoj gyventojai ne keltų neprilankių jam demonstracijų, Vokietijos randas pagarsino, jog nuo dabar ne vaikys iš Šlezvigo daniečių. Bet tą vėl gali daryti, prasišalinus ciecoriui.

‖ Vokietijoj, ypač gi provincijose: Brandenburg, Poznaniaus ir Vakarinių Prusų, dėl ilgai besitraukusių lytų, užgimė tvanai, kurie daug blėdies pridirbo; daugelyj vietų rugiai sudygo, kitur juos tvanai išnaikino.

‖ Maskoliškas randas pagarsino, jog laike paskutinių žmonių skerdynių Niznenovgorode 16 ypatų likosi užmuštų, o 53 likosi sužeistos. Ištikro vienog, kad skaitlinės butų teisingoms, reikia jas dešimtį kartų padidinti.

‖ 26 d. sausio ateinančiuose metuose Prancuzijoj atsibus prezidento rinkimai. Dabartinis prezidentas Loubet ne nori buti kandidatu, todėl nieks dabar negal įspėti, kas bus išrinktu.

‖ Anglijoj, netoli Liverpooliaus susimušė du bėganti į priešingas puses geležinkelio trukiai. Prie to 28 ypatos likosi ant vietos užmuštos, o daug žmonių tapo sužeistų.

‖ Garsus Trepov, už pargarsinimą žinių apie žemiškų atstavų kongresą, ant 2 mėnesių uždarė išeinantį Peterburge maskolišką liberališką laikraštį „Novosti."

‖ Besarabijoj, netoli Kišinevo, matyt rando pasamdyti visoki valkiozai užpuolė ant žydų apgyvento kaimo Ruska Novka ir daug žydų išmušė.

‖ Dėl maištų Maskolijoj dumia iš jos į Vokietiją daugybė vokiečių, turtingesniejie apsigyvena Berlyne ir kituose didesniuose miestuose.

‖ Ant Kaukazo, pulkas ginkluotų kalniečių, apsirėdžiusių milicijos drabužiais, užpuolė ant miesto Kizlar, kur išskerdė daug gyventojų.

‖ Sustraikavo 4000 darbininkų Varšavos plieno dirbtuvių ir 5000 darbininkų tokių jau dirbtuvių Dombrovoj.

‖ Į Peterburgą atkako 300 lenkų atstovų, kurie ministerių rodai perdavė lenkų protestą prieš maskolinimą lenkų Lenkijoj.

‖ Terp Prancuzijos ir Vokietijos vėl

RAŠTO ISTORIJA

Pagal A. B. Schnitzer'i.

biško ir nabatėjiško rašto nėra artesnio ryšio, kokios artesnės giminystos. Tirinėjant vieną ir kitą raštą, pasiseka surasti daugiau giminystos, daugiau panašių ženklų arabiškame ir nabatėjiškame rašte, negu arabiškame ir estrangelo. Tirinėtojai persitikrino, kad išveizdis literų estrangelo ir arabiško raštų gana žymiai skiriasi, o daug arčiau stovi prie literų nabatėjiško rašto. Paveikslan, kufiška litera *schin* daug panašesnė į nabatėjišką negu į syrišką; kufiška *yod* panašesnė į nabatėjišką; kufiška litera *ain* išsidirbo iš nabatėjiškos, o ne iš syriškos, teipgi kufiška *qof* galėjo išsidirbti iš nabatėjiškos, o ne iš syriškos; tą patį galima pasakyti apie literas *daleth, vav, tet, mem, tsade* ir kitas. Bet kufiškame rašte dar neteip aiškiai matyt ypatybės perimtos nabatėjiško rašto, tas aiškiau matyt arabiškame neschi rašte. Nėra abejonės, kad ant arabiško kufiško rašto iš pradžių jau turėjo nemažą įtekmę syriškas raštas, kuris perkeitė pradinį išveizdį arabiškojo. Ant rašto neschi syriškasis raštas jau neturėjo tokios įtekmės. Raštas neschi išsidirbo terp Egipto arabų, kur įtekmė syriško rašto nesiekė, todėl tame rašte geriau užsilaikė ypatybės nabatėjiško rašto. Tokiu budu išpuola, kad arabiškas neschi raštas neišsidirbo iš kufiškojo, kaip tikėjo pirma ir kaip užtikrinėjo arabiškų

Išsidirbimas ir evoliucija arabiško alfabeto.

istorikų raštai, bet yra savistoviu, išsidirbusiu iš nabatėjiško rašto, iš kurio išsidirbo ir daugiau alfabetų.

Kufiškame alfabete yra 22 literos einančios tokia jau kaleina, kaip ir kituose semitiškuose alfabetuose. Tiek jau literų, be abejonės, buvo vartojamų ir sename neschi rašte, ką geriausiai rodo užsilikęs iki šiol neschi rašte ženklinimas skaitliu literoms. Reikia dar pridurti, kad nekiekviena litera senaime arabiškame rašte turėjo atskirą ženklą. Besistengiant pritaikyti raštą prie greito rašto, daugelio literų išveizdis teip buvo panašus, kad visai negalima buvo vieną nuo kitos atskirti. Paveikslan, visai vienoki ženklai buvo paženklinimui literų: *beth* ir *thav*, *gimel* ir *chet*, *samech* ir *schin*, *vav* ir *phe* ir t. t., žodžiu, paženklinimui 22 skambėjimų seno arabiško alfabeto buvo tik 17 arba 18 ženklų, o iš tikro, paženklinimui visų arabiškos kalbos skambėjimų per mažai buvo ir 22 literų; todėl tai seną arabišką raštą sunku buvo skaityti. Prašalinimui visų neparankumų, prie kalifo Abd-el-Meliko likosi išmislyti teip vadinami *diakritiški* ženklai, taigi taškeliai nuo vieno iki trijų, kokius dėjo tai augščiau, tai apačioj literos ženklo, palengvinimui supratimo neaiškių literų ženklų. Tie teip maži ženkleliai, vienog, tuojaus išnaikino neaiškumą arabiško rašto, neišmislinėdami naujų ženklų, vien su pagelba taškelių, arabai senais neužtenkankančiais pirma ženklais galėjo jau paženklinti visus skambėjimus arabiškos kalbos.

Dabartinis arabiškas alfabetas turi 28 ženklus išreiškimui kalbos skambėjimų, taigi 6 daugiau negu buvo pradžioj. Tos pradinės literos pasirodė neatbutinai reikalingoms paženklinimui ypatiškų skambėjimų arabiškos kalbos atsakančių skambėjimams: daleth, chet, tet, ain, tsade ir thav (arabiškai: dal, cha, ta, ain, ssad ir te), bet ne suvisu tokiems, kokius ženklina tie žydiško alfabeto ženklai. Paženklinimui tų ypatiškų skambėjimų arabai neturėjo naujų ženklų, bet rašė tuos pačius: dal, che, ta, ain, ssad, te, tik su taškeliais viršuj.

Dėl visokių pridėjimų arabiškame rašte išsidirbo tokia daugybė vienokių ženklų, reiškiančių visokius skambėjimus, kad arabams prisiėjo užmesti žydišką literų paeilumą, turėjo priimti naują: geresniam palaikymui literų atmintyj atsiėjo vienokias literas statyti greta. Iš tikro, arabiškas alfabetas susideda iš gruppų vienokių ženklų, besiskiriančių tik diakritiškais taškeliais.

Arabai, teip kaip žydai ir fenikijonai, iš pradžių rašė visai be saubalsių; svarbiausios žodžių literos buvo priebalsės, saubalsės neturėjo tikro ištarimo, kiekvienas jas skaitė teip, kaip patiko. Tik vėliau, kad apsaugoti žodžius Švento Mahometo mokslo nuo iškreipimo, paženklinimui saubalsių arabai įvedė ypatiškus ženklus, kuriuos, vienog, rašte nestato šale priebalsių, kaip tai yra musų rašte, bet viršuj arba apačioj. Saubalsę *a* ženklina brukšneliu ir prie jo nuvestu nuo viršaus tokiu jau briukšneliu po tiesia kerčia; *i* — ženklina horizontališkas brukšnelis ir prie jo vidurio nuvestas vertikališkas, bet į apačią; *o* ir *u* — brukšnelis horizontališkas ir prie jo nuo viršaus nuvestas kitas bet gulsčiai.

Ženklai saubalsių pastatyti du-syk turi nosinį skambėjimą. ą, į, ų.

Apart šitų alfabeto ženklų, arabai dar turi kelis ypatiškus ženklus: *dzasm* — padalinimui siliabų; *teschdid* — paantrinimui, padvigubinimui literų; *vesla* — sujungimui literų; *medda* — pailginimui jų ir *hamza* — ištarimui su kvapu.

Raštas su visokiais pridėtiniais ženklais ypač vartojamas gyventojų šiaurinės Afrikos, kur jį vadina raštu *magreb*, kas reiškia afrikonišką. Tokį jau raštą su visais pridėtiniais ženklais vartoja teipgi prie perrašinėjimo ir perspaudinimo korano arba šventos mahometonų knygos, atsakančios musų šventraščiui arba biblijai, apsaugojimui žodžių nuo klaidaus ištarimo.

Arabišku alfabetu, žinoma, su atsakančiais pridėjimais, rašo visokius veikalus kalbose: persiškoj, turkiškoj, totoriškoj, afganiškoj, malajiškoj ir, iš dalies, indostaniškoj; apskritai arabišką raštą vartoja veik visos tautos išpažįstančios mahometonišką tikėjimą, net mahometoniško tikėjimo negrai vidurinės Afrikos.

Arabišką raštą neschi, pritaikytą persiškai kalbai, vadina raštu „*talik*" (kybančiu) ir *šikasla* (sulaužytu). Skirtumas yra vien ištarime tulų literų. Paveikslan, literą atsakančią angliškai *th* persai ištaria kaip z ir s. Apart to, persai prie arabiško alfabeto pridėjo dar keturias naujas literas, paženklinimui skambėjimų p, č, ž ir minkštos g (pe, tschein, zhe ir gef).

Turkai vartoja net kelias arabiško rašto formas. Apart arabiško neschi ir persiško talik, jie vartoja dar formas: *nestalik, kirma, richani, divani* ir kitas. Literos visose šitose rašto formose yra tos pačios, ką arabiškame ir persiškame rašte, visas skirtumas remiasi vien ant kaligrafiško apdirbimo rašto. Apart to, dar seniau Turkijoj vartojo rašto formą *sulus*, bet ta forma neišsiplatino labiau, dabar ją vartoja vien prie padailintų visokioms parvoms knygų užvadinimų. Raštas tas niekuom nesiskiria nuo neschi rašto, tik literos sujungtos ir supainiotos teip kaip monogramuose.

b) Giminė pietinių semitiškų alfabetų.

Apart jau paminėtų semitiškų alfabetų, yra dar maža gruppa išsidirbusių skyrium alfabetų. Raštus tuos vadina pietiniais semetiškais, jie skiriasi nuo raštų išsidirbusių pas šiaurines semitiškas tautas. Prie pietinių semitiškų raštų priguli raštai: *minėjiškas, sabiškas, gimjaritiškas* ir *etijopiškas*, taigi raštai stovinčių artymesnėj giminystoj semitiškų tautų, gyvenančių ir gyvenusių abipusiai Raudonųjų jurių, dviejose viešpatystėse, atskirtose viena nuo kitos siaura Bab-el-Mandeb jurių juosta; viena iš tų viešpatyščių buvo pietinėj Arabijoj, vietoj dabartinio Yemeno — kita gi Afrikoj, vietoj vadinamoj Ethijopija (dabartinė Abisinija). Iš tos giminės alfabetų seniausiu yra *gimjaritiškas* arba *sabiškas*, kurio ant surastų užrašų yra dvi formi, atsakanti dviem laipsniam to rašto išsivystymo. Viena iš tų grupų išsidirbo I amžyj prieš Chr.. Užrašus tuom raštu surado Arabijoj aplinkinėse Adeno, Kita grupa, teip vadinamas „sabiškas raštas" yra senesnė; juom padarytų užrašų rado daug teipgi Arabijoj, šiaurinėj Yemeno daly, vietoj kur buvo Minėjų viešpatystė. Prie to rašto skyriaus priguli tamudiškas raštas, kuriuom padaryti užrašai surasti vokiškų ir prancuziškų tirinėtojų šiaurinėj Arabijoj ir aplinkinėse Safa, netoli miesto Damasko. Mokslinčiai mena, kad raštai tie atsirado labai seniai; tuli parašai padirbti V ir VI amžyj prieš Chr., raštas, vienog, turėjo atsirasti daug pirmiau; tuli specijalistai net mano, buk sabiškas raštas atsirado XV amžyj prieš Chr., bet tas yra negalimu, kadangi tą-syk dar, turbut, niekur alfabetinio rašto nebuvo ant žemės.

Paėjimas ir išsidirbimas pietinių semitiškų alfabetų.

Klausymas paėjimo gimjaritiško alfabeto dar neišrištas galutinai. Iš tulų literų išveizdžio galima manyti, jog tasai raštas išsidirbo iš seno tipo fenikiško arba žydiško alfabeto. Iš tikro tulos literos gimjaritiško alfabeto be abejonės perimtos nuo žydų arba fenikijonų. Kaip matyt ant augščiau padėto paveikslėlio, gimjaritiškos literos: gimel, daleth, teth, lamed, nun, ain, qof, schin ir thav, savo išveizdžiu nesiskiria nuo tų pačių literų seno žydiškai-fenikiško alfabeto, ypač literos: daleth, teth, ain ir qof galėjo but paimtos tik iš žydiškai-fenikiško alfabeto ir tai senos, ne vėlesnės su atidarytoms viršuj galvutėms formos, atsiradusios aramėjiškame alfabete assiro-persiškų laikų, taigi VI amžyj prieš Chr..

Artymoj giminystoj su gimjaritišku alfabetu stovi senas *ethijopiškas* arba *geeziškas* alfabetas, išsidirbęs pas Abisinijos semitus, kurie, kaip rodo jų anthropologiškos ypatybės ir kalba, paeina iš pietinės Arabijos, iš kur persikėlė Afrikon ir apsigyveno kalnuotoj Abisinijoj. Literų pavidalu ethijopiškas raštas labai panašus į gimjaritišką, tuom skiriasi tas raštas, kad literos bėga ne nuo dešinės kairės link pusės, kaip kituose semiškuose raštuose, bet atbulai, taigi nuo kairės, dešinės link pusės, kaip ir musų rašte. Tokį rašymo perkeitimą ethijopai įvedė tik prieš krikščionystę, taigi IV amžyj po Chr.. Tokį rašymo budą ethijopai perėmė nuo grekonių. Bandymai rašyti eiles pagal grekonių budą buvo daromi pietiniuose semitiškuose raštuose, ypač sabiškame, daug pir-

(Toliaus bus.)

Ne geras pirkimas.

Škicas iš Rumunijos. Parašė Adolf Flachs.

Kaipgi tie ne čigonai yra kvaili, manė tamsaus veido čigonas Purvo, jie garbina ir godoja darbą, jeigu gi kas vagia, tokį niekina. Argi vogimas ne alsina? o pavojus ir baimė kad nepagautų, ir protas ant to reikalingas.... O kad musų Gheoceni kaime butų ką vogti! Bet šiądien viskas kaipi užkerėta.... Viską daboja.

Nusiminęs, traukė jis keliu į kaimyniską, Kendreni kaimą; gal ten geresnę turės laimę?

Visai netoli Kendrini patiko jis grekonį Staffidį, kuris su gurbu ant pečių, vaikščiojo iš kaimo į kaimą su juostoms, čeverykais, audimais, kuriuos pardavinėjo kaimiečiams už pinigus, arba už mėsą, sviestą, surius.

— Kur eini čigone? — paklausė Staffidi, sustojęs medžio pavėsyj, pastatęs sunkų gurbą ant žemės.

— Į tolimą svietą, į Kendrini — atsakė Purvo.

— Ko tu ten ieškai?

— Ko aš Ghiocenyj ne randu. Darbo.

Grekonis nusijuokė ir atsakė:

— Mano mielas Purvo, argi teip ant syk įgavai tokį norą dirbti, kad tokiame karštyj nesibijai valandos kelionės.... Hm!

— O Staffidi, jeigu turi aštuonetą vaikų ir tokią pačią kaip Sultaną.... Ją juk pažįsti?

— Žinoma. — Grekonis pažįsta gerai ypatybes Sultanos: jeigu kuno ar dvasios kančios ją kankina, tildo ji juos, muštdama su botagu savo vyrą.

— Žinai Staffidi, jeigu aš nieko namon neparnešiu, ji bara ir dar.... ir dar.... ji manę ne labai myli.

— Staffidi nusijuokė širdingai; paskui, mirkčiodams akims, viliojo čigoną.

— Eikš čigone, Kendrennyj nėra ką veikti.... daugumas kaimiečių išėjo ant pabaigtuvių, kaimas kaipi išmiręs.

Purvo akys užsidegė.

Po valandėlei grekonis traukė kalbą toliau.

— Aš norėjau nuo Dumitro Crane pirkti butelį vyšninio skystimo, bet ir jo nėra namie.

Užsimisliįęs, murmėjo Purvo:

— Ir jo nėra namie!

— Gailai — pradėjo Staffidi — aš už tai bučiau gerai užmokėjęs.

— Pasakyk, Staffidi, ar tu žinai, kur yra tas skystimo butelis?

— Žinau, stogo lange.

— Staffidi, palauk čia pusvalandį.... aš pažiurėsiu, gal Crane sugrįžo jau namon.

— Aš palauksiu.

Purvo pasiskubino į kaimą ir priėjo Dumitro Cranes nėkę, priėjo prie vartų, kur išsižiojęs, lodamas, pasveikino jį piktas namų sargas. Purvo šoko atgal, drebėdams kaip drebulės lapas, nors gerai žinojo, kad šuo negali peršokti per augštą kiemo tvorą!

Bet čigonas persitikrino, kad nieko nėra namie; nuėjo į kaimo karčiamą, kur išmeldė duonos šmotelį. Sugrįžo atgal ir su tuom duonos šmotelio pasisekė jam nuraminti keturkoji namų sargą. Purvo įžengė į kiemą, paėmė stiklinę su šviesiai raudona vyšnių dvasia ir rengėsi jau kiemą apleisti, bet šuo vėl šoko ant jo. Purvo pasislėpė į kiaulių tvartą; šuo apgulė duris ir lodamas, šoko ant čigono, jeigu tik jis bandė savo tvirtynę apleisti. Purvo nusiminė, papirkimui sargo duonos jau nė turėjo ir jau jam rodėsi, kad parėjęs namon Crane su kumščioms daužo kvailą čigono galvą. Umai užėjo jam gera mislis: jis atkimšo butelį ir pilstelėjo truputį brangaus skystimo šun į akis: Staugdamas, nubego jis šalyn ir čigonas su sveiku kailiu galėjo išeiti.

Jis paslėpi butelį už marškinių ir dumė iš kaimo.

Bet štai pasirodė kaimo sargas.

— Ei, čigone, kur bėgi teip greitai? Ir ką turi už enčio — klausė jis su žingeidumu savo urėdo, žiurėdams ant išsiputusių marškinių.

— O tu mano Dieve, pons policistai — kalbėjo Purvo su pavydėjimo verta drąsa. — Įspyrė man, kaustant, vežėjo arklys į krutinę teip smarkiai, kad aš gal rytojaus nesulauksiu. Dabar aš bėgu namon pas pačią. Ji turi visokių vaistų.... oi skauda, oi skauda.... atleiskite pons policistai.... norėčiau su jums ilgiau pakalbėti, jus juk toks išmintingas vyras.... bet.... o skauda.... o skauda.... atleisk.... sudiev....

Kaimo sargas prilankiai linktelėjo galvą, daleisdamas čigonui bėgti.

— Staffidi, kiek tu duodi?

— Na, tu juk vyšninės degtinės ne pavogei.... Nes vogtos aš negalėčiau pirkti.

— Aš ir vogti? Staffidi! Aš ją už gerus pinigus pirkau.

— Už kiek?

— Tai prekystos paslaptis, sakyk, kiek duodi tu?

Staffidi paragavo ir prisidėjo ilgos derybos, kurios pasibaigė tuom, kad grekonis padavė čigonui penkis auksinus.

— Klausyk, Staffidi, bet to puikaus gėrimo tu turi man duoti paragaut.

— Duot? Niekada! Aš parduosiu tau, kiek tu nori.

— Duok man pirmiausiai paragaut.

— Štai — Staffidi padavė jam butelį. Purvo prikišo prie lupų ir maukė ir maukė.... — Gana! — šaukė perpykęs grekonis.

— Puikus — pasakė Purvo. — Didžiausias svieto valdonas negal turėti geresnio. Kiek nori tu už, už.... visą butelį?

— Aštuonis auksinus.... Na, juk aš turiu truputį pelnyti.

Čigonas buvo teisingas vyras ir suprato, kad grekonis iš tikro turi truputį pelnyti.

— Bet iš kur aš imsiu tuos trįs auksinus?

— Labai lengvai, mielas Purvo. Duok man pirmiausiai tuos penkis, kuriuos tau daviau.... teip.... dabar lieki man skolingu dar trįs. Ar sutinka? Na gerai. Už vieną išrausi mano pačiai piktuosius dantis, už likusius du.... gal rudenyj galėsi pigiai nupirkti vištų?

— Arba rasiu — sušuko Purvo — aš turiu daug laimės ir randu. Neseniai prie karčiamos, žiuriu stovi vežimas, vežėjo nebuvo, ant vežimo aš radau maišelį miltų ir jį tuojaus paėmiau.

— Pirkti, ar rasti, tai jau tavo dalykas, o ne mano, mielas Purvo. Taigi sutinki?

— Sutinku.

Besidžiaugdamas, kad gerą pirkinį padarė, spausdamas prie širdies butelį, traukė Purvo kaimo Ghioceni link. Jis net pabalo, juk brangus butelis gali susikulti.... be mažo jis ne parpuolė. Sėdo grabėj prie kelio ir galvojo: „kas gal žinoti, gal greitai reiks mirti — tai butu gaila dieviško vyšnių skystimo; gal mirsiu aš sekančiame valandos bertainyj — ir geras gėrymas liks visas Sultanai.... Kasgi bus išmintingiausiu? Aš tuojaus, už visą laiką, išgersiu ketvirtą gėrymo dalį, tai nereiks paskui gailėtiesi." Ir teip padarė. Paskui pakilo, užkimšo butelį ir traukė palengva toliau. Ar tai buvo karščio kaltė, ar Purvo buvo pailsęs, ar gal tai buvo pasekmė vyšnių dvasios? Tikrai vieną tik galima pasakyti: netoli Ghioceni Purvos kojos atsisakė toliau tarnauti, čigonas parpuolė ant kupsto ir užmigo. Kada jis pabudo, užstojo jam naktis. Purvo griebė už stiklinės, bet jos nebuvo; jieškojo ir jieškojo.... prapuolė. Verkė Purvo dėl prapuldyto skarbo, bet tas nieko negelbėjo. Neliko nelaimingam čigonui nieko daugiau, kaip nušluostyti ašaras ir žengti toliau namon.

Kada Sultana pajuto, kad vyras valgiui ir gėrymui nieko ne parnešė, su karės apreiškimu, pagriebė ji puodą ir norėjo mesti kaip bombą į savo vyrą. Purvo užsidengė su jauniausiu savo vaiku, paėmęs ant rankų. Sultana umai turėjo pasijieškoti kitokio ginklo; ji pagriebė rėples ir mušė su joms vyro nugarą. Purvo metė vaiką ir pagriebė plytgalį.... Štai atėjo kaimo sargas Mishai.

— Čigone, po šimts perkunų, eik!

— A, labas vakars, pon Mishai — sušuko Purvo, lyg apsidžiaugęs. — Na, toks svečias.... Sultana, duok ponui direktoriui degtinės.... bet prašau, sėskite....

— Ne kvailiok, čigone, eik drauge!

— Pasivaikščioti? O, ačiu labai.... gaila man, bet aš labai pailsęs, pons direktoriau.

Kaimo policistas užgrėbė dešinę ausį ir tarė trumpai ir aiškiai:

— Greičiau.... marš.... pas poną vaitą!

— Ne alsinkite jus savo rankos.... aš einu iš liuoso noro.

* * *

Atėjo Purvo į valsčiaus kanceliariją, tuojaus pamatė ant stalo dar pusiau pilną vyšnių degtinės butelį. Čigonas pakratė galvą ir tykiai ką ten babaravo.

Vaitas pradėjo klausinėti.

— Tu, čigone, ar tu žinai, kas tai yra vyšnių dvasia?

— Ne, jus gyvenkite, pons vaite, tai gal koki vaistai iš aptiekos?

Kad palengvinti klausinėjimą čigono, vaitai, vietoj griebti plunksna, paprastai griebia už storos lazdos. Vaitas teip ir darė dabar.

— Pamislyk čigone, vyšnių dvasia.

— Ah, man teip sunku palaikyti atmintyj.

— Tai aš pabandysiu atminimą palengvinti, Purvo. — Vaitas pasikėlė, pakėlė lazdą.

— Ačiu.... tai tikrai geras vaistas; gal tai stebuklų lazda? Aš jau atsimenu.... Vyšnių dvasia yra tai.... reikia imti vyšnių ir reikia imti geros degtinės ir....

— Ne gerai!

— Tai kaipgi?

— Tu turi sakyti: reikia pavogti vyšnių ir degtinės.... arba dar geriau: reikia pavogti jau gatavą vyšnių degtinę.... Kam, Purvo, kam tu ją pavogei?

— Pavogiau?.... Aš teisingas čigonas.... aš vien perku.

— Aš neturiu laiko, jau vėlai, vakaras, pasakok teisingai ir greitai.... kitaip.... Lazda pradėjo vėl smarkiai sukinėtiesi.

— Aš jau pasakysiu, — malonus pone.... taigi.... Aš ėjau į Kedrini pas Crane pirkti stiklinę vyšnių degtinės. Ant nelaimės, niedo ne buvo namieje. Aš paėmiau stiklinę ir palikau raštelį.

— Kas buvo parašyta.

— Nieko, pons vaite, aš nemokų rašyti.

— Tai ką tu parašei, jeigu rašyt ne moki?

— Aš parašiau: Mielas Crane, aš perku nuo tavęs stiklinę vyšnių degtinės už dešimtį auksinų, kuriuos kada nors tau užmokėsiu.

— Taigi pavogei.

— Tegul Dievas saugoja! Aš ir šun pasakiau.

— O ar jis suprato?

— Be abejonės. Jis vis lojo: teip, teip.... imk tik.... ir toliau.

— Aš tau padėsiu, čigone.... tu išėjai ir gėrei, o pasigėręs, užmigai netoli musų kaimo. Tau pabudus, jau gražios stiklinės ne buvo.

— Teip ištikro.... Kaip jus viską žinote, malonus pone..... Koks niekšas man pavogė; gal jus, pons vaite, žinote, kas yra vagis!

— Michai surado degtinę ir tavę.... Na, greitai. Ar prisipažįsti, kad tą gėrymo stiklinę pavogei Dumitrui Crane iš Kendreni?

— Lazda vėl atgijo.

— Na, tegul.... aš esu tik kvailas čigonas.... jus mokytas vyras.... jeigu jus sakote, kad toks pirkimas.... vadinasi vagysta.... tai.... teip.

— Tris dienas arešto — pasakė vaitas — dešimtį auksinų atlyginimo Cranei.

— O vyšnių dvasia? — paklausė Purvo.

— Liekasi konfiskuota — atsakė vaitas ir įsidėjo į užpakalinį savo sermėgos kišenių.

Arešte Purvo darė sau išmitinėjimus, kad buvo teip kvailu.

— Du auksinu aš kaltas grekoniui, — murmėjo jis, — jo pačiai turiu be užmokesnio išrauti trįs dantis, Cranei turiu užmokėti dešimtį auksinų.... dar trįs dienas arešte sėdėti.... ir tai už bertainį stiklinės vyšnių degtinės. Tai negeras pirkimas. Jeigu stiklinę bučiau ištuštinęs, eidamas namon, o tuščią numetęs.... tai degtinė butų kur kas pigiau kaštavusi.

Palaikai ir laimėjimas ant lioterijos.

Parašė F. H. R.

Su dvidešims septintais metais Karoliui - Petrui Chambrenaud, urėdninkui Paryžiaus miesto rodos, netikėtai pateko ypatiški palaikai. Tas atsitiko ant penktų lubų vienų ant Maine avenue namų, viename vargingame, tamsiame gyvenime ant kiemo. Karolių - Petrą ten pašaukė išklausyti paskutinius žodžius jo draugo Hartbroto, kurio artinosi paskutinė valanda vargingo, be džiaugsmo gyvenimo. Hartbrot rugojo labai, kadangi jo mirtis, kaip ir gyvenimas buvo liudni, be džiaugsmo. Jis atkreipė savo švino parvos veidą ant savo draugo Chambrenaudo, pakelė beveik užgesusias akis ir kalbėjo šituos svarbius žodžius.

— Tu žinai, kad aš turiu dukterį ir ją turiu palikti. Aš pavedu ją tavo globai. Aš žinau, kad tu galėsi, prilankiose aplinkybėse, įbrukti ją beturčių užveizdai ir kad tu ją prižiurėsi. Už tai ačiu ir gyvenk sveikas.

Tie žodžiai pripildė Petrą neramumu; jis norėjo pasakyti savo patėmijimus, ir kad to negalėjo padaryti, apreiškė:

— Tu gali iš čia ramiai keliauti vargše Harbrot; aš pats busiu jos siratų namais ir savo pareigas atliksiu ir pasirupinsiu, kad tavo duktė ne butų nelaiminga.

— Bet tu turi algos vos dvidešimts du šimtu — bande aiškinti mirštantis.

— To užteks. Ant galo neužilgio gausiu pridėjimą.

Hartbrot tokio džiaugsmo paskutinėj valandoj nesitikėjo, ant to ne buvo pasirengęs. Jo vargingoj ėsybėj viskas sukruto ir gamta, kuri jam rengė baisų galą, teipgi apsiriko — Hartbrot turėjo laimę pasimirti staiga mirčia.

Karolius - Petras paėmė mažą Luciją ir nusivedė į savo vienstipio žmogaus gyvenimą. Ji turėjo vienuoliką metų, buvo ištysus kaip laibas smaigas, su rankoms ir kojoms ilgoms ir laiboms kaip šeivos, su veidu švino parvos. Akis vienog turėjo gražias, žibančias kaip žvaigždės, ant galvos gulėjo puikus, avižų parvos plaukai. Ji išmoko savo laiku ir visada maitingą valgį valgytį, kas ėjo jai ant sveikatos, palėngva augo raumens ant kojų ir graži, minkšta mėsutė ant rankų. Jos veidas įgavo puikų išveizdį rožės bumburo, visas jos kunas buvo kraujo pripildytas, o šešioliktuose metuose įgavo tipą gražios paryžietės Montrouge distrikto, kur pilni gyvybės jaunikaičiai ir seni ponai noriai vaikščioja. Tą viską Karolius - Petras padarė ne be aukų. Reikėjo duoti dvigubą algą prižiurėtojai ir daug mėsos, kepsnių, gerų daržovių ir kitokių valgomų daiktų viešniai, kuri jam kaipo palaikai pateko. Bet jis tą darė iš geros širdies. Sulaukęs trisdešimties pirmų metų, jis džiaugėsi, kad prisidėjo prie teip gražaus išsivystymo brangios kvietkelės. Jis jautėsi laimingu, bet ir truputį rupesčio apimtus. Jis pats pajuto, kaip jo viduriuose dygsta kas ten saldaus ir liudno ir tai dėl jos. Juk ji už visus jo rupesčius, už visas aukas su trumpa padekavone gali užmokėti. Ji galėtų tik vieną žodį prieš sudžią keturiolikto distriko pasakyti! Žinoma, jeigu jis pareikalautų, ji sutiktų jam tą žodį pasakyti. Bet tai butų išnaudojimas galybės. Kadangi jis padėjo jai gražiai užaugti ir išsivystyti, tai iki galui turi but geru sodauninku; ji viena turi spręsti apie savo ateitį. O ar ji ne gražiai elgiasi? Ji jaučia kokį ten bailų džiaugsmą laike atsilankymų Marcelo Valante, kuris kas sanvaitę ateina du ar tris kartus. Jis be abejonės giliais tonui Mozarto, Bethoveno, Schumano ją užkariavo, jos dvasią ant seno piano Petro namuose pakvietė prie naujo gyvenimo, prikėlė miegojusius jausmus. Jis to negalėjo padaryti, neturėdams tokio gabumo kaip Marcel. Jo veidas buvo žydintis, akys šviesios ir nors jis buvo išmintingas ir atsargus, bet kietos širdies neturėjo; matyt buvo, kad jam galima buvo atsiduoti. Jis apreiškė, jog dėl stokos turtų negali vesti; jis bijojo vargo pats, bet dar labiau pačiai. Jis nenorėjo, kad ji turėtų dirbti, kadangi sapnavo apie savo locnus namus, locną lizdą, kurio niekada jo gyvenimo sandraugei ne reiktų apleisti. Ant to reikia bent tokių turtų, kad galima but visus reikalus uždengti. Nors Petras sau ne buvo teip atsargiu, bet tokią teoriją ne galėjo laikyti už peiktiną. Jis bailiai tėmijo Lucijos pasielgimą, net džiaugdamasi, kad ne turi turtų, bet visgi bijojo kokios netikėtos štukos.

Vieną nedėlios rytą, tai buvo balandžio mėnesyj, jis įpuolė į savo sapnus, sėdėdams prie lango. Ant valandėles saulė prasimušė per debesius. Sename sode žemę dengė lelių ir tulpių žiedai, paukštis čiulbėjo savo dainą, širdį Chambrenaudo pripildė troškimai ir saldus jausmai. Jis išleido iš rankų skaitomą laikraštį ir pažiurėjo į jauną Luciją, kuri tuom laiku bėgo per kambarį ir jos jaunas veidas žibėjo kaip ankstybas rytas.

— Ach — pamislijo Petras, — kad aš bučiau Marcel Valante!.....

— Tas lioterijos liosas, kurį man davėte, likosi ištrauktas. Mes išlošėm 100000 frankų.

Širdies plakimas sustojo.

— Tu išlošei 100000 frankų...? — Ir pridurė pamaži, bailiu balsu: — Tai bus tavo kraitis. Dabar gali sau vyrą pasijieškoti.

Ji priėjo arčiau ir su savo gražioms, žibančioms akims, kurių šviesa mainėsi, pažiurėjo į jį.

— Ar ištikro? — atsakė ji. — Ar aš galiu sau vyrą rinkti? Ar ištikro?

Jis linktelėjo su galva, tėmijo su baime ir nusistebėjimu į tą krutančią, patraukiančia esybę ir mislijo apie tą valandą, kurioje ne bus jos daugiau jo namuose.

— Bet ar ištikro tie pinigai man priguli?

— Tau vienai — atsakė jis smarkiai. — Aš iš jų neimsiu nė skatiko.

— O — atsakė ji užsimislijusi — bet aš vis netikiu, kad galėčiau viena rinkti sau vyrą. Tas, kurio aš norėčiau, manęs ne norės.

— Maža kvailė — murmėjo jis prispaustu balsu. Vakar tas galėjo but — bet šiądien pakanka tau tik žodį ištarti.

Ji, paraudonavusi, pažiurėjo jam į akis.

— Ar man reikia tik žodį ištarti?.... Kad tai aš galėčiau tikėti!

— Aš užtikrinu, aš prisiekiu tau — atsakė jis.

Ji palenkė galvą, truputį pabalo, pirma negu ką nors ištarė, sudrebėjo lupos, paskui drebančiu balsu tarė.

— Ar ištikro tai teisybė, mielas drauge? Ar jus nenorėtumėte tą mažą siratėlę imti sau už pačią? O, kaip tai gražus butų gyvenimas!

Pirmiausiai sustojo jo kvėpavimas, pažiurėjo jis į ją, umai pasilenkė ir su džiaugsmo šauksmu puolė prie jos kojų, apglėbė jos mažas kojales; paskui, su juoku pakilęs, tarė:

— Taigi, tai teisybė.... Argi aš tavę visą ir ant visada kaipo palaikus apturejau?

— O aš — atsakė ji su sidabriniu kvatojimu — ar aš tavę neišlošiau ant lioterijos?

— Mitingas „Aušros" draugystės atsibus 6 d. rugpiučio, 4½ valandą po pietų, pas p. Girijotą, pn. 95 Canalport ave.

Norintiems atvažiuoti mokintis į Valparaiso universitetą.

Pagarsinimas apie Valparaiso Kolegiją pas lietuvius rado pritarimą; skaitlius atsišaukiančių dauginasi. Nuo ateinančio termino tikiuosi, jog pribus da daugiau, apie tai spėju iš laiškų. Todėl čia dar aiškiau išaiškinsiu norintiems mokintis. Daugumas rašė, užklausdami: ko gali išmokti ir kaip greitai. Ant to turiu pasakyti: mokintis galima, ko tik kas nori; tą galite matyti iš pasiųstų kataliogų. Greitumas išsimokinimo priguli nuo paties mokinio, t. y. nuo jo proto ir noro. Bet reikia suprasti, kad mokykla tai ne bliudas barščių, neprieisi ir neprivalgysi, reikia daugiau laiko pašvęsti, tą galima matyti ir ant kitur besimokinančių. Mums lietuviams reikia trigubai mokintis, reikia suprasti kalbą ir lekcijas.

Mažai mokanti savo, arba bent kokią kitą kalbą ir mažai teturinti ištekliaus, geriausiai padarys, jeigu dirbs ir mokinsis namieje, ar vakarinėse mokyklose, kur tokios yra, arba pasisamdę mokytoją, (mokėti už lekcijas), o jau susipažinę su angliška kalba, gali įstoti į jeib kokią mokyklą, besimokinant vien angliškos kalbos ir nedirbant, daug laiko ant niekų nueis.

Bet turinti daugiau ištekliaus ir norinti mokytis, ypatingai jaunesniejie vyrukai, visada ras čia kliasas, kokių tik panorės ir galės mokytis žemesnį, ar aukštesnį mokslą.

Kaip jau pirmiaus garsinau, svetimtaučiams, kokių nemažai čia yra suorganizuoja tam tikras kliasas: kalbos, gramatikos ir aritmetikos.

Dirbti už valgį galėtų keli gauti.

Pati mokykla nuo ateinančio termino vadysis jau ne „College," bet „Valparaiso University" ir žada valgomą pastatyti ruimą, kuriame galės valgyti sykiu 800 ypatų.

Dabar ant dviejų permainų valgo apie 650 ypatų. Likusioji dalis mokinių valgo privatiškose valginyčiose.

Norinti atvažiuoti, tegul pribuva ne vėliaus 2—3 rugsėjo; tada galima susirasti pigesnį ir geresnį kambarį. Čekį nuo bakso visada reikia atiduoti vežikui, kuris atvež nuo stoties ypatą ir baksą už 25c. Važiuoti reikia tiesiog į mokyklos offisą, ir klausti ruimo už prekę, kokią norėtum, nuo 30c. ir augščiau ant sanvaitės. Jeigu kas negalėtų susikalbėti, tegul parodo mano antrašą, tai paskirtas žmogus atves pas manę ir atliksim, kas reikia.

A. Ramanauckas,
96 S. Greenwich st.,
Valparaiso, Ind.

Lietuviszkas Agentas.

Reikalauja 1000 darbininku vedusiu ir pavieniu ant geležinkeliu, algos nuo $2 iki $2.25. 1000 darbininku in Michigano ir Wisconsino pabrikus ir girias, paprasta mokestis $26—30.00 ant menesio kožnoje szakoje, teipgi darbas mieste $2 per diena.

J. Lucas,
Room 18, 157 Washington st., Chicago.
(28—

Draugysczių Reikalai

Lietuviszkas Pikninkas.

Chicago. Dr-te Szv. Kazimiero Kar. tures savo metini pikninka nedelioj 13 rugpiuczio, Bergmano darže, Riverside, Ill. Prasides 9 ryto. Inženga 25c. porai. Visus lietuvius ir lietuvaites szirdingai kvieczia atsilankyti, nes szis bus didžiausias ir gražiausias pikninkas, gražus didelis dartas pilnas visokiu zabovu, didele szokiu platforma, grajis geriausia muzika. Visus užpraszo.

Komitetas.

(11—VIII).

Antras Metinis Pikninkas.

Chicago. Dr-te Szv. Franciszkaus Seraf. parenge pikninka nedelioj, 6 d. rugpiuczio, 1905 m. Reissigs darže, Riverside, Ill. Prasides 9 val. ryto. Muzike pirmos kliasos ir visokios žaismes; Inženga vyrui su motere 25c. Važiuojant reikia imti 12 ul. karus iki 52 ave., o nuo ten La Grange karus, kurie nuvesz iki pacziam daržui.

Szirdingai kvieczia visus atsilankyti.

Komitetas.

(4—VIII)

Padekavone.

Dr-te Panu Szv. Mar. Panos Ražancevos padekavoja visoms draugystems e musiems dalyvuma musu pikninke, kurios teikesi ant jo atsilankyti ir drauge su mumis meiliai ir linksmai praleisti laika.

Komitetas.

Balius ir Pikninkas.

Chicago. Draugyste Szv. Jurgio R. ir K ant savo paskutinio susirinkimo nutare laikyti baliu 14 d. sausio 1906 m. Freiheit Turner saleje, 3417 So. Halsted st., ir pikninka 10 d. sejos m. 1906 m. Reissingo darže River Side, Ill. Perspejame apie tai visas draugysies ir meldžiame tose dienose nekelti baliu ir pikninku, idant vieni kitiems neužkenktume.

Komitetas.

Pirmas Didelis Pikninkas.

New Britain, Conn. Lietuviu Ukesu Klioubas subatoj 12 d. rugpiuczio parenge pirma dideli pikninka Reutschlerio darže, gale Arch gat. Prasides 2 val. po pietu ir trauksis iki velai nakcziai. Bus puikiausias pikninkas, kokio dar aplinkiniai Lietuviai nera mate, graži sale szokiams ir pirmos kliasos muzika. Prie to bus visokios žaismes, — traukimas virves, begimas maisze ir tt., prie kuriu kožnas gales linksmai laika praleisti. Inejimas vyrams 25c., merginoms dykai.

Visus szirdingai kvieczia

Komitetas.

(11—VIII)

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo draugo Pranciszkaus Varneckio, Kauno gub., Szlauliu pav., Kurszenu vol.: asz su juo drauge ant laivo atvažiavau in Amerika, bet Naujorke persiskyreme ir jis netinau kur nuvažiavo; malonecziau su juo susižinoti Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Juozas Maczys,
123 Canalport ave., Chicago, Ill.

Pajieszkau savo drauzo Stanislovo Lisauskio, Kauno gub., Raseiniu pav., 10 metu atgal gyveno McKees Rocks, Pa., iss kur iszvažiavo in Shenandoah, Pa.; turiu prie ju labai svarbu reikala. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu.

Jonas Brazauskis,
Box 426, Manchester, Conn.

Pajieszkau savo vyro Antano Sinkevicziaus, Vilniaus gub., Lydos pav., Sakanczino sod., 4 metai kaip Amerikoje, gyveno Bostone, Mass. ir suemes burdingieriu ir mano apie $500 iszdume palikdamas mane vargingame padejime. Kas apie ji man danesz žemiau paduotu adresu, gaus $25 dovanu.

Juzepa Sinkevicziene,
96 Endicott st., Boston, Mass.

Pajieszkau savo susiedo, Antano Kazakauskio, Kauno gub., Szlauliu pav., Užvenczio parap., Sarakiszkiu sod.; turiu prie jo labai svarbu reikala. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

Adomas Jamont,
325 W 6th st., Kewanee, Ill.

Pajieszkau savo pusbroliu Juozapo ir Izidoriaus Giedraicziu, Kauno gub., Raseiniu pav., Nemaksciu parap., pirma gyveno Scrantone, Pa.; turiu svarbu reikala. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

Stanislovas Danauskis,
1731 Vonstorch Ave., Scranton, Pa.

Pajieszkau savo dedes Stepono Antanaviciaus, Vilniaus gub., Traku pav., Merkines miestelio, 4 metai kaip Amerikoje; du metai atgal gyveno Bostone, Mass. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Ona Saboniute,
Broad Brook, Conn.

Pajieszkau savo brolio AntanoKrižiaus Kauno gub., Telszių pav. ir parap., puse metu kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti man žine adresu:

Antanas Krizius,
Box 611, Schenectady, N. Y.

Pajieszkau savo triju draugu — Juozo Genuczio, Kilionu sod., Tveru par., Grigoriaus Grinjauskio, Gelžicziu sod., Tveru parap. ir Aleksandro Czerskio, Apvarcziuvos sod., Laukuvos parap., visi Kauno gub. ir visi pirmiaus gyveno Chicaje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

Aleks. Rimczas,
Box 6, Coketon, W. Va.

Pajieszkau savo szvogeriu Jono ir Marko Valangevicziu, Vilniaus gub., Traku pav., Merkines parap., Samuniszkiu sodos, 4 metai kaip Amerikoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

B. Juszkeviczius,
81 Pulaski st., Cleveland, Oh.

Pajieszkau tinkamos man prie saliuno vietos; kalbu lietuviszkai, maskoliszkai ir lenkiskai; moku teipgi raszyti ir visokias rokundas vesti; antra sanvaite kaip atvažiavau isz Lietuvos. Meldžiu atsiszaukti adresu:

Praciszkus Jekuczionis,
Box 69, Minersville, Pa.

Pajieszkau savo bakso (czemodano) kuri 28 d. berželio iszlipus isz laivo Naujorke, budama su trimis vaikais, padaviau nesszi vienam žmogui, paskuj umai mus iszskirsczius neteko daugiau sueiti. Meldžiu pristatyti ant mano kaszto.

Jieva Draimontiene,
263 W. 10th st., New York City.

Pajieszkau savo pusbrolio Jono Jurkaus, Kauno gub., Raseiniu pav., Tveru parap., Dalgu sod., pirmi metai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

K. Skermont,
2504 Kensington ave., Pullman, Ill.

Pajieszkau savo brolio Antano Poceviciuko, Baliniu kaimo, Erivilko vol., Kauno gub., Raseiniu pav., du metai atgal gyveno Chicagoje, Ill.; asz atvažiavau in Amerika pereita pavasari ir labai norecziau su juo pasimatyti. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

Juze Poceviciute,
61 Wilford st., Brighton, Mass.

(11—VIII)

Pajieszkau savo szvogerio Juozo Jotauto, Suvalku gub., Starapoles pav., Kleviszkio vol., Juodaraisczio kaimo, 18 metu kaip Amerikoje, seniaus gyveno Mahanoy City, Pa. Jis pats, ar kas kitas teiksis duoti žine adresu;

Ant. Raulinaitis,
31 So. Bower st., Shenandoah, Pa.

Aukos reikalams revoliucijinio judejimo Maskolijoj.

Aukos isz Wilson, Pa. Surinktos Stasiukelio ir Andruszkos. R. Jatskeviczia, Fr. Baronas po $1.00; J. Stasiukelis, A. Andruszka, J. Szeszkauskas, J. Adomaitis, K. Marcinauskas, J. Stingis, J. Kunca po 50c.; J. Bitinas 40c.; P. Butenas, M. Januszevskis, U. Stasiukiute, M. Tedikis, S. Daraczunas, P. Greviszkis, J. Greviszkis, K. Sliauteris, K. Taujanskas, K. Dargis, J. Rakauskas, J. Palaibis po 25c.; isz viso $8.90, ant persiuntimo 10c., lieka $8.80.

Surinktos Seattle Wash. per Aleksandra Kalvaiti. A. Kalvaitis, V. Valczunas, Fr. Dulskis, V. Czižauckas, P. Rutelionis, N. Blazberg žydas, D. Milus, J. Urbona po $1.00; J. Lieponis, J. Svidek lenkas, Fr. Tamoszinnas, P. Saldukas, L. Kirshbaum latvys, J. Burdulis po 50c.; A. Žebrauckas 25c. Viso $11.25.

Aukos isz Gilberton Pa. Susivienyjimo 39 kuopa $5.00; J. Ragažinskas 50c.; J. Ambrazeviczia, J. Vokietaitis, P. Morkunas, K. Grabauckas, V. Ambrazas, J. Mitrikeviczia, M. Dabrila po 25c.; J. Pauliukonis 10c. Viso labo $7.35.

Surinktos ant baliaus pas Gorskovski Globeville, Col. V. Piekaviczia, K. Ramanauckas, V. Gorszkovski po 50c.; G. Fauckus, J. Kalade po 25c.; J. Žilinskas, V. Žiliukis, J. Kamienovski, V. Krzeminski, Ponia Rutkovski, A. Ucinski po 10c.; K. Urbanaviczia 5c. Viso $2 65.

Isz Johanisburgo, Transvaaliuje. J. Skripkus, Z. Sripkiene, J. Kapitauckas, F. Daunis, B. Skripkiute, I. Jaspelkis, Z. Jaspelkiute, A. Belskis, S. Matijoszaitis, P. Chernis, J. Januszkevicz po 5 szilingus; D. Lavkutis 10 szil. 7 penus; P. Steckis, A. Maturas, S. Chasinskis, V. Kapitanckis, J. Žlabis, E. Keizeriene po 10 szil.; J. Butkus 6 szil.; M. Varekojis 3 szil. 6 penus; F. Vozbuc 2 szil. 6 penus; R. Jackiute 1 szil. Viso labo £7 1sz. 1p. (arba $34.35). Isz to £3—10 „Auszros" fondui, o £3—11—1 ant naudos revoliucijonieriu.

Ant pardavimo saliunas geroje lietuviu apgyventoje vietoje, biznis nuo senei iszdirbtas. Savininkas turi iszvažiuoti in Lietuva del szeimyniszku reikalu, atsiszaukite pas,

Geo. Festling,
549 S. Canal st., Chicago, Ill.

(4—VIII)

Lietuvial tempkite.

Parduodu labai puiku saliuna lietuviu apgyventoje apygardoje, nuo seniai businis iszdirbtas, bet budama negaliu laikyti, kadangi moteriszkai yra sunku vienai viska apdirbti. Norinti ingyti ta puikia vieta teiksis atsiszaukti ir persiliudyti pas

Ane Žiliene,
593 Canal cor. 14th st., Chicago, Ill.

Pigiai ant pardavimo lotai ant Morgan st. arti dvieju bažnyczių. Teipgi geras namas prie pat lietuviszkos bažnyczios. Dasižinokite „Lietuvos" redakcijoje.

Temykite!

Praneszu savo pacientams, jog pagal ju nora persikeliu nuo 1 d. rugpiuczio pn. 4630 So. Ashland ave.; teip gi lankysiuosi aptiekoje pono Leszczynskio, 3315 So. Morgan ul., tinkamose valandose.

Su guodone,
Dr. M. Kahn,
3514 Lincoln av.

Gerai insteigta prekyba

yra garbingiausia ateitis, kokia zmogus gali sau uztikrinti.

PELNAI

pasemingos pirklybos tankiai yra didesni negu jie yra galimi kokiam nors kitam įstatymiškame pašaukime ar profesijoje.

MES INTAISEME SZIMTUS

žmonių su labai mažu kapitolu, kurie šiądien yra skaitomi terp žymiamsiu atstovų šitos šalies.

MUS YRA SENIAUSES

ir Didžiausias Abelnų Tavorų Namas Amerikoje ir galime įtaisyti tave pirklyboje su didžiausiu užtikrinimu pasekmės.

Rašyk pas mus šiądien dėl dadėtinio padavadijimo.

LYON BROTHERS,

Geriausi Aplamiški Pardavėjai Visokių Abelnų Tavorų Amerikoje.

Madison, Market ir Monroe ul., Chicago, Ill.

Pinigų Prekė.

Iki 500 rubliu, rublis po..... 52¢
Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po..52¢
Virsz 1000 rubliu, rublis po.....52¢

Prie kiekvieno siuntinio reikia prideti 30c. ant paczto kasztu.

Jei norite, kad pinigai greitai ir gerai suvalkszcziotu ir niekur nežutu, tai siuskite per „Lietuvos" redakcija, adresuodami:

A. Olszevski,
924 33rd St., Chicago, Ill.

John's Blood Remedy Iszcystyja krauja, iszvaro užsilikusius nuodus nuo drugio, malerijos ir užkrecziamu ligu. Nugydo spuogus, inkstirus, szlakus, piemas. Suteikia gyvybe ir sziluma atsazalusiom ir nutirpusiom dalim. Sutirsztina krauja. Preke su prisiuntimu $1.00. JOHN'S SUPPLY HOUSE, S. Y. Sta., CHICAGO, ILL.

Geriausia užeiga pas

SAM JOCI,

837 Centreville ave., E. St. Louis, Ill.

Lietuviszkas saluunas, nakvynes, ir rutmai pavieniams. Teipgi siuntimas pinigu in visas dalis svieto. Prekes pigiausios, priemimas geriausias. (4—8)

Vyrai, Visi pas T. Bakanaucka!

Jis yra visiems gerai žinomas, užlaiko szviežia alu, gera degtine ir kitus gerymus bei cigarus.

High ir Harrison gat., Nashua, N. H.

Pasarga sergantiems vyrams.

Visi szendieniniai garsingi gydymai per gromatas yra tik viliejimu pinigu nuo ligoniu. Jeigu tikite in teisybe ir reikalaujate pagelbos nuo užsikrecziamu lytiszku bei nerviszku ir kitokiu ligu (isgydome nuo girtybes — nežinant galima induoti gyduoles) su musu Naujausia Methoda, nuo kurios tukstancziai pasigelbelo. Kas nori rodos, teprisiunczia už 10c. stempu, o gaus visa žinia kaip ir ka daryt.

Koenigsberg Specialists,
Box 106, No. South Eight Street, Williamsburg Brooklyn, N. Y.

Lietuviu Laikrasztis

Iszeina kas sanvaite Peterburge su ilustracijomis didelio knygos formato, 16 puslapiu, paszvestas literatural, moksliu ir politikai. Prenumerata ant metu kasztuoja Amerikoje 6 rub. Pirmesniuosius numerius galima gauti nuo pradžios.

Redakcijos adresas:
Peterburg, Ekaterininskij kan. No. 10

[Laboratory 313 Bedford Ave.] Geriausia gyduole ant užlaikymo plauku.

Prof. BRUNDZA'S WONDERFUL HAIR GROWER N.Y. U.S.A.

Naujausiai iszrastos Medicinos: Naujausiusu vaistai yra pasekmingiausi, gydo daugybe ligu. Plaukus tikrai atauginu, slinkima, pleikana, papuerkus ir daugel kitu ligu su naujausiu budu Radikal gydymas. parasykite pas

Prof. J. M. Brundza
New York & Brooklyn, U. S. A.

Raulai kur tu begi? Nugi pas Petra Szleki nes labai isztroszkes, o pas ji galima atsivedyti, nes jis turi puiku ir szalta bavarska alu, gardžia ruska ocziszczena arielka, cigarus net isz Havanos, o iszsigerus gauni žmogus puiku užkandi kiekviena diena, tai jau ilgiau su tamista kalbeti negaliu. Lik veikas turiu skubintis. Prie to jis turi puikia sale del veseliu ir mitingu ir paklauso kiekvieno, o ypacz už tlumocziu susikalbeti angliszkai. Ateikite pas mane, o asz jum patarnnusiu už dyka visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiave isz kitu miestu galite gauti pas mane geriausia nakvyne.

Petras Szlakis,
3321 Auburn av., Chicago, Ill.
(Tarpe 33-ios ul. ir 33-io Pl.)
Telephonas Yards 6012.

Kozminski & Yondorf

73 Dearborn St.

TURTENYBE IR PASKOLOS.

Skolina pinigus ant lengvų išlygų namų statymui. Agentai už atvestus kostumerius bus kuogražiausiai traktuojami.

PREKYSTE: Auksinių ir Sidabrinių tavorų, visokių muzikališkų instrumentų, gromatoms drukuojamų mašinėlių, ir kitokių tavorų.

Kožnam kuris atsiųs už 2 centus markę, prisiųsiu Naują lietuvišką **Kataliogą** dykai. Kuriame yra šimtai visokių daiktų paveikslai ir prekės, iš kurio matysi jog mano tavorai pirmos kliasos, o prekės prieinamiausios.

Apteliavimus atlieku greitai, ir išsiunčiu į visus Amerikos miestus. *Adresas:*

M. J. DAMIJONAITIS,
3108 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

MARJA DOWIATT

LIETUVIU DAKTARAS

Kauno gub. Szauliu pawieto.

723 W. 18th Street.

Ani kelių sanvaicziu iszvažiuoju ant vakaciju ir in offisa atsilanko tik panedelials ir ketvergals nuo 8 iki 12 ryto.

Telefonas: Canal 7082.

Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

Skaitykite ka sako Dr. L. Landes!!!

Aš turiu didžiausią praktiką terp Lietuvių Suvienytose Valstijose ir Kanadoje.

Per 20 metų aš pasišvenčiau gydymui vyriškų ligų speciališkai.

Aš gydau vyrus ir moteris, ir jei apsiimu, tai ir išgydau. Jei pasakysiu, kad Jusų liga yra išgydoma, tai ir išgydysiu. Kiekviename reikale atsišaukite į mane ypatiškai ar per laišką.

Ligas puslės ir inkstų, kraujo ir išbėrimo ligas, blogą atmintį, pražudytą vyrišką pajiegą per savizagybę, išgydau pasekmingai. Mano gydymas nesulaiko nuo darbo ir atsilieka be skausmų.

Aš tukstančius išgydau vienais metais.

Aš darau šimtus operacijų kas mėnesis.

Aš galiu jums namie bunant išgydyti jus, jei negalite atsilankyti.

Atsiminkite reikale atsišaukti ar rašyti pas

Dr. L. Landes, 140 East 22nd St., New York City.

Atsiųskite 4c. markėmis, o aplaikysite Dr. Landes naują knygą turinčią 32 puslapiu ir 24 abrozus. Tą knygą perskaitę nesigraudysite

Lietuviu darbininku laikrasztis

„Kova"

Talpina pilnas ir teisingas žinias apie judejima darbininku pasaulyje ir czia Amerikoje. Straipsniai, apysakos, eilies ir kiti visi tilpe rasztelial yra kiekviena užimanti ir pamokinanti.

Platinkite, draugai „Kova", vienintelį laikraszti, kurs gina žmoniu darbininku reikalus.

Preke: ant metu $2.00; ant puses metu $1.00.

Raszydami adresuokite sziaip:

„KOVA,"
412 Siegel str., Philadelphia, Pa.

Dr. O. C. Heine

DENTISTAS.

OFFISAS:
Kerte 31-mos ir So. Halsted ulyczių.
Gyvenimas viršui Aptiekos.
CHICAGO, ILL.

Traukia dantis be jokio skaudėjimo, instato auksinius, ar kokius kas nori. Darbą savo gvarantuoja.

Farmos ant pardavimo.

Geriausia sekcija vidurinej New Yorko valstijoj. 50 akru už $900, 72 akrai už $1200, 133 akrai už $2.00. Geros triobos, geriausias vanduo, su apszcziu girios, ant lengvu lezmokesczių. Jau kell lietuviszki farmerial gyvena czion. Raszant nems žinioms indek už 2c. stempa.

GEO. KLEEK, Poolville, N.Y.

DR. B. M. ROSS

Daneszu visiem kad sziose dienose asz perkeliau savo ofisa ant

167 DEARBORN ST.
ANT KAMPO MONROE ST.
ROOM 506, 5TO FLORO
CHICAGO, ILL.

Czionai su dadejimu yvairiu elektrogydancziu maszinu ir instrumentu, esmu pasirenges priimti ligonius ir isztirti ju ligas su dideliu pasisekimu. Per su virsz 22 metu asz savo praktika paszvencziau vien ant gydymo užsisenejusiu ligu ir pertai szendien esu pasekmingiausias specialistas visoj Chicagoj. Mano gyvduoles nesiranda jokioj aptiekoj, nes jos yra mano israstos ir man vienam tik žinomos. Per laiszka arba asabiszkai duodu roda dykai.

Pasirodavyk su Lietuviszku Daktaru

..... pas .....

Chicago Medical Clinic

344 So. State St., Chicago, Ill.

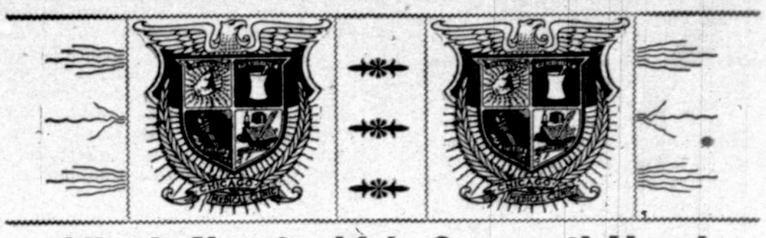

Silpni, Nerviszki ir Serganti Vyrai.

Jeigu esi apimtas kokia liga, ar ligų komplikacijoms, tu turi rašyti arba atsilankyti pas mus pirma, męs **gvarantuojam** nuodugnį išgydymą, kuris pasiliks amžinai, jeigu rasime tavo ligą išgydomą.

Ar tu esi nerviškas ir nusiminęs, nusilpnėjęs, nuvargęs rytmetyj, truksta ukvatos, greitai pailstantis, gėdingas, piktu išrodantis, neužsitikintis, nusigąstantis, nespakainas ir užerzinantis?

Ar atmintis prasta, lenki draugiją, truksta energijos ir sveikatos, turi juodus paakius, pučkus, plėmus ar kokius nors pratrukimus ant skuros, nemorališkus sapnus, nubėgimus sėklos, patrotytą vyriškumą, lytišką nusilpnėjimą, neišsivysčiusias ar šaltas privatiškas dalis, nusistojimą šlapume palaikius per naktį, skausmą strėnose, inkstų ar puslės ligą, Puletekį, Pasididinimą Gyslių ar Užakimą Varpos?

Jeigu turi, męs gvarantuosim amžiną ir užtikrinantį išgydymą, jeigu męs rasime kad tavo liga yra išgydoma. Kožna periškada vedusiam gyvenime bus prašalinta. Rašyk pas mus prašydamas klausymo lakšto. Ligoniai yra gydomi su didžiausiu pasisekimu per laiškus. Gyduoles siunčiame be atkreipimo atydos, po visas dalis pasaulės.

Raszyk klausymo lakszto ir gausi rodą.

Offisas atidarytas kožną dieną nuo 10 ryto iki 4 po pietų ir vėl nuo 6 iki 7 vakare. Nedėliom ir Šventadienom nuo 10 iki 12.

Chicago Medical Clinic,

344 S. State Street, arti Harrison ul., CHICAGO, ILL.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Draugystems isdirba:- **Karunos, Amerikoniszkas, Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenklelius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

Guodotiniems Kunigams isdirba:- **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darbą atlieka artistiszkai in laiką.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu prideranczial atliktas ir tuom suszelpti savo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

F. P Bradchulis

Attorney and Counselor at Law.
Chamber of Commerce Bldg. Room 709
S. E. Corner LaSalle & Washington-sts.
CHICAGO, ILL.
Telephone Main 3643.

Wienintelis lietuwys adwokatas-gydytojas moksląjurisprudencijos czion Amerikoj Weda prowas kaip civiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.

Res. 3112 S. Halsted arti 31 mos.
Tel. Yards 6046

STEBETINA GALYBE TIKRU VAISTU

Ir deltos prežasties, mes apreiškiame skaitytojams laikraščio = kad:

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,

Kožną menesi šimtais ligoniu liekasi išgydyti; ir paliginant daugiau ne kaip kokem Institute Amerikoje.

TAS INSTITUTAS yra geriause žinomas visiems, su veliauseis moksliškais išradymais vaistu del išgydimo, sergančiu paprastoms ir Chroniškoms (nuolatinens) ligoms.

SPECIALISTAS IR VYRIAUSES VADOVAS TO INSTITUTO, per daug metu veda kitus daktarus, su geriause paskme išgydimuose ir sugražynant kožną metą, tukstančiams žmoniu, nuo pirmiaus suirusia sveikatą.

VASTAI TO INSTITUTO, šendien yra gerai žinomi veik kožnuosę namuosę ir kožnoj šeiminoj už tai kad yra vaistai (liekartos), kurios išgydo nelaimingus sergančius tokiose ligosę, jog be ju, tai senei ne butu buve ant paviršiaus žemes gyvais ir sveikais.

Už tai mes laikome sav už pereiga, parodytie sergantiems žmoniems su visokioms ligoms: tiesu kelią in sveikatą.

SKAITYTOJAU! klausyk balso tu kurie pirmiaus sirgo ir jems pasaule išrode šlykščia, o per to Instituto Augšta Moksla ir išgydimą, šendien yra sveiki, linksmi ir džiaugesi gamtos dovanoms širdingai dekavodami:

Braugus Profesoriau in Specialistai:

Kaip jums žinoma nuo pirmiaus iš aprašymo mano ligos, jog per daug metu turejau sunke liga. ausise zvanijimas dieglei, jau ka gyvuot galejau, o skausmas krutineje, skrepliavimas dieglei šunuose ir visam kune neišpasakital mane kankino — taip kaip žasiukas ši pavari tikrai tikejausi tilpt po valena, bet kad galutinai nepagalielams pinigu vis tiek jog mirsiu ir atsisazakiau pas jumis, tai nuo pirmu vaistu pasijutau dang stipresnis antrus ir treczius vartodams ir per 7 nedelias laiko, pa, silikau sveikas drutas ir linksmas taip kaip naujai atgimes, už tai nera žodžiu su kureis jums galieczia atidekavot, už jus brangiause skarba. — Ah Viešpatie, tai yra galybe mokslo! Tegul visą pasaule garbina jumis ir aš dekingas.

JONAS BIELIZ,
Box 89, Hellertown, Pa.

Ponas Profesoriau:

Čionais prisiunčiu paveiksla savo ir sunaus, ikreikšdamas didelį dekavolma, jog man sunu išgelbejote suteikdami brangeusia deimanta t. y sveikata ir gyvasti, kuris per išsigandyma šunies, stačei mirties nasrouse buvo ir pats netikejau kad kas ji galieta išgydit kad jus išgydit tai yra stebuklas. aš motina ir visa familia esame neišpasakital dekingi Jums.

ALEXANDRA CZEKAS,
8. John Str., Hartford, Conn.

Millimas Profesoriau:

Degingas esu už jus vaistus, kurie mane išgydekniuo abelno nusilpnejimo ir janystes gyvenime klaidu, nors butu sarmata apreikšt visa buvusi nelaiminguma, bet velikiams del broliu slaptinguose atsitikimuose apturet tikra išgydima kad kreiptasi prie jus, ir kad visokiem be paszaukimo daktarams pinigu be nandos nemetiu. Dabar aš esu sveikas ir drutas ant visu daliu kuno — jos varda vislema garsinsiu laikidams paguodone.

JUOZAS ŽAK,
Box 412, Walden, N. Y.

ŠIMTAIS TOKIU DEKINGUMU, gali but parodyta Offise to Instituto. Ir kad taip daug ir pasekmingai likosi išgyditu nuo visokiu ligu, Skaitytojau! Kodel tu negali but išgyditas? Jeigo Tave kankina Reumatismas, Vyduriu ligos, Sloga, Kosulis, Plauczių, Kepenų ir Širdies liga, Skaudejimas krutines, dieglei šunuose ir viduriuose Inkstu (keadneys) liga, Nerviškumas, Galvos skaudejimas, vyduriu nedirbimas ir nžkietejimas, Savžagystes Spaugai ant veido uodos ir kraujo nečystumas, Niežejimas, Blogi sapnai ir seklos nubegimas, abelnas ir lytiszkas musilpnyejimas. Moteru nereguliariszkos ir baltosios antdrapanes, bei kitos šeiminines ligos, užsikrečenos lytiškos ligos ir kurios ant žmoniu nelaimes atsiranda ir t. t.

Virai ir Moreris, kuris tik sergate, atsišaukite prie Specialistu su pilnu užsitikejinu, kurie be jokio svyravimo taip kaip tukstančius išgyde **Specialistai Collins Medical Instituto,** taip ir Tave išgydis.

Jeigo negyveni New Yorke, aprašyk savo liga prigimtoi kalboi, plačei ir aiškei kiek gali, o bus jums sutaisiti ir pritaiku vaistai, pagal jus silpnybes vis tiek kaip ir asabiškai pribuvusiam.

Rašyk dar šendien adresuojant:

Dr. E. C. Collins Medical Institute,

140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

Jeigo negali suprast savo liga gerai, tai prašyk atsiust dovanai garbinama kniga **„Vadovas in Sveikata,"** parašyta **Prof. E. C. Collins,** prisiunčiant keleta stampu, iš kurios galiesite pasiskirt sav Specialista Daktara aprašant silpnybes ligos. Vaistus išsiunčiame in visas dalis Suv. Valstiju Amerikos, Mexica ir Canada. Savo adresa rašyk aiškei.

Instituto val. nuo 10-iki 5 po piet. Nedelioms nuo 10-iki 1.